

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH**

Katowice, 27 listopada 2014 r.

RKT-411-10/13/MI

DECYZJA Nr RKT-39/2014

I. Stosownie do art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) w związku z art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu z urzędu postępowania antymonopolowego, w toku którego zostało uprawdopodobnione, że Tauron Ciepło Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach nadużywa pozycji dominującej na lokalnych rynkach przesyłu, dystrybucji i sprzedaży ciepła położonych na obszarze gmin Katowice, Chorzów, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Sosnowiec, Mysłowice, Dąbrowa Górnicza, Będzin, Czeladź, Tychy, Łazy, Zawiercie, Sławków, Klucze, Olkusz i Kamienna Góra, dopuszczając się nieprawidłowości związanych z naliczaniem odbiorcom usług opłat dodatkowych z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej określonych w § 46 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. z 2010 r. Nr 194, poz. 1291) (zwanego dalej również „rozporządzeniem taryfowym”) w związku z § 46 ust. 3 tego rozporządzenia, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

po przyjęciu przez Tauron Ciepło Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach **zobowiązania** do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia ww. naruszeniom,

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Tauron Ciepło Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach **obowiązek wykonania ww. zobowiązania** w drodze:

- 1) ograniczenia stosowania postanowień § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego wyłącznie do stwierdzania prawidłowości określenia zamówionej mocy cieplnej;
- 2) stwierdzania przekroczenia zamówionej mocy cieplnej w przypadku wystąpienia dodatniej różnicy między wielkością poboru mocy cieplnej obliczoną jako 1/24 różnicy odczytów wskazań ciepłomierza dokonanych w odstępie 24 godzin (niezależnie od temperatury zewnętrznej, w jakiej nastąpił pobór) a wielkością zamówionej mocy cieplnej;
- 3) stosownej zmiany postanowień umownych w powyżej wskazanym zakresie;
- 4) dokonywania zwiększenia zamówionej w mocy cieplnej w wyniku uzyskania zgodnych oświadczeń woli obu stron, na zasadach określonych w przepisach Prawa energetycznego, prawa cywilnego oraz umowach łączących Spółkę z odbiorcami;

- 5) udostępnienia odbiorcom informacji pozwalających na stwierdzenie dotrzymywania przez Spółkę standardów obsługi odbiorców w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła oraz temperatur zasilania i powrotu nośnika ciepła na zasadach określonych w przepisach prawa, w szczególności – w trakcie przeprowadzania kontroli, zgodnie z przepisami Prawa energetycznego w zakresie, jaki będzie możliwy ze względów technicznych i organizacyjnych ograniczonym funkcjonalnością licznika ciepła;

w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

II. Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) w związku z art. 33 ust. 6 tej ustawy,

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na Tauron Ciepło Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach **obowiązek złożenia** – w terminie **12 miesięcy** od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji – **sprawozdania o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania**, które powinno obejmować:

- 1) informację o liczbie kontroli mających na celu ustalenie, czy doszło do przekroczenia zamówionej mocy cieplnej przeprowadzonych w okresie po upływie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz ze wskazaniem, w przypadku ilu kontroli naliczone zostały opłaty, o jakich mowa w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego;
- 2) wykaz opłat dodatkowych naliczonych w okresie po upływie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, uwzględniający: dane odbiorców usług, którym naliczono opłaty dodatkowe (nazwa bądź imię i nazwisko i adres), lokalizację obiektu, w stosunku do którego naliczono opłatę, wysokość przekroczenia zamówionej mocy cieplnej, wysokość opłaty dodatkowej z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej;
- 3) pełną dokumentację dotyczącą 5 przykładowych spraw, w których naliczone zostały – w okresie po upływie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji – opłaty dodatkowe z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej. W dokumentacji należy uwzględnić wszelką korespondencję prowadzoną w sprawie (od momentu zawiadomienia odbiorcy usług o planowanej kontroli), protokoły z kontroli wraz z wszystkimi dokumentami, jakie otrzymał odbiorca w wyniku kontroli (w tym wydruki z elektronicznych nośników danych, notatki, faktury, pisemne wyjaśnienia itp.). W odniesieniu do każdej ze spraw należy wskazać również wysokość zamówionej mocy cieplnej obowiązującej w chwili przeprowadzania kontroli, wysokość przekroczenia zamówionej mocy cieplnej oraz szczegółowy sposób wyliczenia („krok po kroku”) wielkości, o jaką przekroczona została zamówiona moc cieplna;
- 4) zmienione, zgodnie z przyjętym zobowiązaniem, wzorce umów, na podstawie których realizowane są dostawy ciepła do odbiorców;
- 5) 3 przykładowe umowy zawarte w oparciu o ww. wzorce (o ile umowy takie zostaną podpisane);
- 6) informację wskazującą, ilu dotychczasowym odbiorcom i w jaki sposób złożono propozycję wprowadzenia zadeklarowanych zmian do obowiązujących umów wraz z 3 przykładowymi umowami, do których wprowadzone zostały przedmiotowe zmiany;
- 7) informację dotyczącą liczby dotychczasowych odbiorców, którym nie złożono propozycji wprowadzenia zadeklarowanych zmian do obowiązujących umów wraz z wyjaśnieniem przyczyn takiego stanu rzeczy.

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Prezesem Urzędu”) zostało przeprowadzone z urzędu postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działaniami Tauron Ciepło Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach¹ w zakresie dotyczącym dokonywania zmian tabel regulacyjnych, obciążania odbiorców dodatkowymi opłatami z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej oraz narzucania odbiorcom warunków umownych odnośnie zwiększenia zamówionej mocy cieplnej, nastąpiło naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego (sygn. akt sprawy RKT-400-46/12/MI).

W toku przedmiotowego postępowania zbadano szczegółowo procedurę związaną z naliczaniem przez Tauron Ciepło opłat, o jakich mowa w § 46 ust. 4 w związku z § 46 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. z 2010 r. Nr 194, poz. 1291). Powołane przepisy stanowią, że *W przypadku przekroczenia zamówionej mocy cieplnej przez odbiorcę, bez uzgodnienia z przedsiębiorstwem energetycznym lub niezgodnie z warunkami umowy, przedsiębiorstwo energetyczne na podstawie wielkości mocy wynikającej z tego przekroczenia może obciążyć odbiorcę opłatą za zamówioną moc cieplną oraz opłatą stałą za usługę przesyłową w sposób określony w ust. 3. tj. w wysokości obliczonej na podstawie dwukrotności cen i stawek opłat określonych w taryfie dla danej grupy taryfowej.* Analiza zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego dała podstawy do przyjęcia, że przy naliczaniu ww. opłat Spółka dopuściła się szeregu nieprawidłowości. Dało to podstawy do wszczęcia przeciwko Tauron Ciepło postępowania antymonopolowego pod zarzutem naruszenia zakazu określonego w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów tj. zakazu nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym. Postępowanie to zostało wszczęte na mocy Postanowienia Nr 1 z dnia 31 grudnia 2013 r. (dowód: karta nr 1).

W uzasadnieniu Postanowienia Nr 1 wskazano, że zakwestionowane nieprawidłowości polegają na bezpodstawnym naliczaniu wskazanych opłat w oparciu o wyniki kontroli prawidłowości określenia przez odbiorców zamówionej mocy cieplnej przeprowadzanych na podstawie § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego. W ocenie Prezesa Urzędu brak jest podstaw do takiego działania, albowiem stwierdzenie, że odbiorca w nieprawidłowy sposób określił moc zamówioną nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem, iż nastąpiło przekroczenie mocy zamówionej, o jakim mowa w § 46 ust. 4 ww. rozporządzenia. Konsekwencją powyższych zachowań jest również oferowanie klientom możliwości anulowania ww. opłat w zamian za zaakceptowanie aneksu zwiększającego zapotrzebowanie na zamówioną moc cieplną. Sytuacja, w której bodźcem do zwiększenia przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej (skutkującego zwiększeniem opłat stałych) jest uniknięcie uiszczenia opłaty, która w ogóle nie powinna zostać naliczona również budzi wątpliwości Prezesa Urzędu. Nieprawidłowości po stronie Tauron Ciepło wynikają również z nieprzekazywania odbiorcom usług, po przeprowadzonych kontrolach, informacji o parametrach dostaw ciepła pozwalających na stwierdzenie, czy w okolicznościach stanowiących podstawę do naliczenia opłat dodatkowych z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej miało miejsce dotrzymanie przez Spółkę standardów jakościowych obsługi odbiorców w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła oraz temperatury zasilania i powrotu nośnika ciepła, które to parametry mogły mieć wpływ na wyniki kontroli.

¹ W dacie wszczęcia przedmiotowego postępowania Spółka prowadziła działalność jako Tauron Ciepło SA z siedzibą w Katowicach. Z dniem 30 kwietnia 2014 r. Tauron Ciepło SA zostało przejęte w trybie art. 492 § 1 ust. 1 Kodeksu spółek handlowych (połączenie poprzez przejęcie) przez spółkę Enpower Service Sp. z o.o., w wyniku czego powstała spółka Tauron Ciepło Sp. z o.o. (dowód: karta nr 346).

Postanowieniem Nr 2 z dnia 31 grudnia 2013 r. (dowód: karta nr 3), Postanowieniem Nr 3 z dnia 10 stycznia 2014 r. (dowód: karta nr 174) oraz Postanowieniem Nr 4 z dnia 15 maja 2014 r. (dowód: karta nr 197) zaliczono w poczet dowodów w tym postępowaniu dokumenty uzyskane przez Prezesa Urzędu w toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego w sprawie działalności Spółki pod sygn. RKT-400-46/12/MI, a także dokumenty uzyskane w związku zawiadomieniami RKT-412-24/12/MI, RKT-412-32/12/MI, RKT-412-33/12/MI i RKT-412-37/12/MI dotyczącymi podejrzenia stosowania przez Tauron Ciepło praktyk ograniczających konkurencję złożonych przez: [...] z siedzibą w Siemianowicach Śląskich, [...] z siedzibą w Chorzowie, [...] z siedzibą w Rudzie Śląskiej i [...] z siedzibą w Chorzowie (dowód: karty nr 13-157, 199-342).

W piśmie z dnia 30 stycznia 2014 r. stanowiącym odpowiedź na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego Tauron Ciepło nie zgodziło się z zarzutem naruszenia art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dowód: karty nr 179-196). W ww. piśmie Spółka stoczyła szeroką polemikę z postawionym jej zarzutem wyrażając jednocześnie „pełną gotowość do współpracy celem kompleksowego wyjaśnienia sprawy”. Następnie, w piśmie z dnia 16 czerwca 2014 r. Spółka wniosła o zakończenie prowadzonego postępowania antymonopolowego w trybie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów tj. poprzez wydanie **decyzji zobowiązującej**. W związku z powyższym Spółka złożyła zobowiązanie do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanym przez Prezesa Urzędu naruszeniom (dowód: karty nr 358-362). W ww. piśmie, a także w pismach z dnia 1 sierpnia 2014 r. (dowód: karty nr 509-515) i 9 października 2014 r. (dowód: karty nr 696-698) Spółka przedstawiła szczegółowe propozycje działań objętych zobowiązaniem.

Pismem z dnia 20 listopada 2014 r. Tauron Ciepło zostało zawiadomione o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w przedmiotowym postępowaniu.

W toku postępowania Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny.

Tauron Ciepło Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach prowadzi działalność na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000396345 (dowód: karty nr 349-354). Zgodnie z wpisem przedmiotem działalności Spółki jest m.in. (wg PKD) wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych. Spółka posiada koncesje udzielone przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na:

- obrót ciepłem na okres od 30 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2030 r. (dowód: karty nr 572-576);
- wytwarzanie ciepła na okres od 30 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2030 r. (dowód: karty nr 577-585);
- przesyłanie i dystrybucję ciepła na okres od 30 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2030 r. (dowód: karty nr 586-594).

Tauron Ciepło prowadzi działalność w zakresie przesyłu i dystrybucji ciepła na obszarze następujących gmin (dowód: karta nr 511):

- w województwie śląskim: Katowice, Chorzów, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Sosnowiec, Mysłowice, Dąbrowa Górnicza, Będzin, Czeladź, Tychy, Łazy i Zawiercie;
- w województwie małopolskim: Sławków, Klucze, Olkusz;
- w województwie dolnośląskim: Kamienna Góra.

Spółka przedstawiła w toku postępowania graficzny schemat eksploatowanych w ww. gminach sieci ciepłych wraz z oznaczeniem źródeł ciepła (dowód: karta nr 674).

Na obszarze wszystkich ww. gmin Spółka prowadzi także działalność w zakresie sprzedaży ciepła (dowód: karta nr 511). Za pośrednictwem sieci o długości 1050 km Spółka dostarcza ciepło do [...] odbiorców końcowych (w tym do odbiorców zbiorowych i instytucjonalnych takich, jak spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, zasoby komunalne, zakłady przemysłowe, centra handlowe, obiekty użyteczności publicznej: szkoły, przedszkola, uczelnie, urzędy, szpitale, muzea, obiekty sportowe, budynki służb mundurowych i cywilnych). Ogółem około 700 000 mieszkańców województwa śląskiego, małopolskiego i dolnośląskiego korzysta z dostaw ciepła realizowanych przez Spółkę². W sezonie grzewczym 2013/2014 łączna moc cieplna zamówiona w Tauron Ciepło przez odbiorców końcowych wyniosła [...] MW (dowód: karta nr 512).

Na terenie działalności Tauron Ciepło funkcjonują również inni przedsiębiorcy sprzedający ciepło odbiorcom końcowym, które jest przesyłane i dystrybuowane siecią należącą do Spółki. Są to: [...] z siedzibą w Katowicach; [...] z siedzibą w Siemianowicach Śląskich; [...] z siedzibą w Dąbrowie Górniczej; [...] z siedzibą w Chorzowie oraz [...] z siedzibą w Jaworznie. [...] % ciepła przesyłanego i dystrybuowanego za pośrednictwem sieci Tauron Ciepło jest sprzedawane odbiorcom końcowym przez samą Spółkę. [...] % przypada łącznie na innych przedsiębiorców korzystających z sieci Tauron Ciepło (dowód: karta nr 512).

W ramach prowadzonej działalności Spółka eksploatuje własne źródła ciepła, jak również kupuje ciepło w źródłach zewnętrznych. Łączna moc zainstalowana w eksploatowanych własnych źródłach ciepła Spółki wynosi [...] MWt ([...] zakładów wytwarzania) oraz [...] MWt ([...] lokalne ciepłownie i kotłownie). [...] MWt (co stanowi [...] % sprzedawanej mocy) Spółka zamawia w [...] źródłach obcych (dowód: karta nr 512).

W ramach prowadzonej działalności Tauron Ciepło zaopatruje w ciepło odbiorców końcowych. Zgodnie z zawieranymi w tym zakresie umowami Spółka jest obowiązana dostarczać ciepło do węzłów ciepłych, zaś odbiorca obowiązany jest do terminowego regulowania należności. Należności z tytułu zaopatrzenia w ciepło wyliczane są na podstawie cen i stawek opłat ustalonych w taryfie dla ciepła i obejmują:

- opłaty za dostarczone ciepło;
- opłaty za nośnik ciepła;
- opłaty za usługi przesyłowe;
- opłaty za **zamówioną moc cieplną**.

Należność za zamówioną moc cieplną jest ustalana jako opłata roczna stanowiąca iloczyn aktualnej ceny za zamówioną moc cieplną wynikającej z taryfy oraz wielkości mocy zamówionej. Opłatę tą pobiera się w 12 równych ratach miesięcznych.

Zgodnie z obowiązującą definicją³ **zamówiona moc cieplna** jest to ustalona przez odbiorcę największa moc cieplna, jaka w danym obiekcie wystąpi w warunkach obliczeniowych, która zgodnie z określonymi w odrębnych przepisach warunkami technicznymi oraz wymaganiami technologicznymi dla tego obiektu jest niezbędna do zapewnienia:

- a) pokrycia strat ciepła w celu utrzymania normatywnej temperatury i wymiany powietrza w pomieszczeniach;

² www.tauron-cieplo.pl

³ § 2 pkt 18 rozporządzenia taryfowego; § 2 pkt 15 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 15 stycznia 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemów ciepłowniczych (Dz. U. Nr 16, poz. 92)

- b) utrzymania normatywnej temperatury ciepłej wody w punktach czerpalnych;
- c) prawidłowej pracy innych urządzeń lub instalacji.

§ 41 ust. 1 rozporządzenia taryfowego stanowi, że zamówiona moc cieplna jest **ustalana przez odbiorcę** co najmniej na okres 12 miesięcy i może być zmieniona wyłącznie w terminie ustalonym w umowie sprzedaży ciepła lub w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji albo w umowie kompleksowej.

W toku postępowania antymonopolowego ustalono, że Tauron Ciepło przeprowadza **kontrole mające na celu sprawdzenie prawidłowości ustalenia przez odbiorców zamówionej mocy cieplnej**. Podejmowane w tym zakresie działania mają na celu weryfikację, czy odbiorcy we właściwy sposób określili wielkość mocy zamówionej będącej podstawą wzajemnych rozliczeń. Kontrole te są dokonywane co do zasady wobec odbiorców instytucjonalnych. W pojedynczych przypadkach dotyczą konsumentów (dowód: karta nr 18).

Podstawę prowadzenia przedmiotowych kontroli stanowi **§ 41 ust. 2 rozporządzenia taryfowego** (dowód: karta nr 19). Przepis ten stanowi, że w przypadku, gdy zamówiona przez odbiorcę moc cieplna jest mniejsza od mocy cieplnej określonej w umowie o przyłączenie danego obiektu do sieci ciepłowniczej albo, gdy wartości współczynnika wykorzystania zamówionej mocy cieplnej znacznie różnią się od wartości technicznie uzasadnionych, przedsiębiorstwo energetyczne może dokonać w sezonie grzewczym kontroli prawidłowości określenia przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej. Wzór, w oparciu o który dokonuje się sprawdzenia prawidłowości ustalenia mocy zamówionej określony został w § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego.

Proces weryfikacji mocy zamówionej u odbiorców przedstawia się następująco.

W pierwszej kolejności Tauron Ciepło, na podstawie posiadanych danych średniomiesięcznych, typuje odbiorców, u których występuje duże prawdopodobieństwo przekroczenia mocy zamówionej. Ww. dane są uzyskiwane na podstawie odczytów wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych dokonywanych comiesięcznie przez pracowników Spółki u każdego z odbiorców ciepła. Dane te w pierwszej kolejności stanowią podstawę wzajemnych rozliczeń w danym miesiącu rozliczeniowym. Są one również w posiadaniu odbiorców ciepła (dowód: karta nr 56).

Informacje o średniomiesięcznym zużyciu ciepła są analizowane w oparciu o wzór określony w § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego, z tym jednak, iż do wzoru tego w miejsce średniodobowego zużycia ciepła, Spółka stosuje na wewnętrzny użytek, dane średniomiesięczne. Powyższa metoda pozwala Spółce wytypować odbiorców, u których może wystąpić, z dużym prawdopodobieństwem, zarówno przekroczenie mocy zamówionej, jak i jej wykorzystanie na poziomie 100% (dowód: karta nr 57).

Odbiorcy, u których występuje prawdopodobieństwo przekroczenia mocy zamówionej zostają następnie pisemnie powiadomieni o przeprowadzeniu kontroli na okoliczność dotrzymania warunków umowy sprzedaży ciepła. Zawiadomienie takie zawiera informację o celu kontroli, dacie, miejscu oraz obiekcie, w którym dokonywana będzie kontrola wraz z jednoczesną prośbą o oddelegowanie uprawnionej osoby po stronie odbiorcy do uczestnictwa w kontroli (dowód: karta nr 19). Zwyczajowa treść wysyłanych przez Spółkę zawiadomień jest następująca:

„W myśl zapisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2000 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez przedsiębiorstwa energetyczne niniejszym powiadamiamy Państwa, iż pracownicy naszej firmy będą przeprowadzali okresowe kontrole w obiektach zlokalizowanych w ... wg poniższego harmonogramu:

<i>Data kontroli</i>	<i>Godzina kontroli</i>	<i>Adres obiektu</i>

Przedmiotem kontroli będzie:

- *sprawdzenie ogólnego stanu technicznego urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz armatury;*
- *sprawdzenie stanu plomb oraz prawidłowości nastaw na ww. urządzeniach;*
- *zebranie i zabezpieczenie danych rejestrowanych w pamięci liczników ciepła.*

Z przeprowadzonych kontroli zostanie spisany protokół

Uprzejmie prosimy o oddelegowanie uprawnionej osoby/osób do uczestnictwa w ww. kontroli. W przypadku niedogodności związanych z zaproponowanym terminem, prosimy o nawiązanie kontaktu z ... celem wzajemnego ustalenia terminu dogodnego dla obu stron”.

(dowód: karty nr 60-64, 67, 80, 89, 370)

Każdorazowo po przeprowadzeniu kontroli na miejscu jest spisywany stosowny protokół zawierający:

- informację o podstawie prawnej kontroli;
- dane osób kontrolujących;
- dane kontrolowanego odbiorcy;
- adres obiektu, w którym prowadzona była kontrola;
- informację o osobach obecnych przez wykonaniu kontroli ze strony odbiorcy;
- informację o celu kontroli (sprawdzenie stanu technicznego urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz armatury; sprawdzenie stanu plomb oraz prawidłowości nastaw na ww. urządzeniach; zebrania i zabezpieczenia danych rejestrowanych w pamięci liczników);
- godzinę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- informację o wykonanych czynnościach kontrolnych;
- opis dokonanych ustaleń w zakresie: stanu technicznego licznika ciepła; stanu technicznego armatury; stanu plomb; parametrów dostawy ciepła – przepływu, temperatury, mocy (do protokołu wpisuje się dane „chwilowe” odczytane na układzie pomiarowo-rozliczeniowym w momencie dokonywania kontroli); stanu pomieszczenia, w którym znajdują się urządzenia pomiarowo-rozliczeniowe oraz armatura;
- informację o czynnościach podjętych w wyniku kontroli;
- informację o ewentualnym wniesieniu przez odbiorcę zastrzeżeń do protokołu kontroli;
- podpisy kontrolujących oraz odbiorcy lub osoby przez niego upoważnionej.

Przykładowe protokoły kontroli z lat 2012-2013 zostały przedstawione przez Tauron Ciepło w toku postępowania (dowód: karty nr 68; 81; 88, 238-255).

Ustalono, że po przeprowadzonej kontroli odbiorca otrzymuje również płytę CD z historycznymi danymi „chwilowymi” dotyczącymi zużycia ciepła (dowód: karta nr 58).

Tauron Ciepło przedstawił w toku postępowania przykładowe wydruki z płyt CD wręczanych odbiorcom po przeprowadzonych kontrolach (dowód: karty nr 106-142). Zawierają one tabele z informacjami o wielkości zużytej przez odbiorcę energii za okres objęty kontrolą (wyrażone w GJ) oraz – jednak nie we wszystkich przypadkach – dane dotyczące objętości

zużytego nośnika ciepła (w m³). Czasem podawana jest także informacja o wielkości poboru mocy. W niektórych sytuacjach tabele zawierają wyłącznie dane o poborze energii. Przedmiotowe dane z reguły obejmują okres kilku miesięcy (np. od stycznia do czerwca danego roku) i są rejestrowane w odstępach co 4 godziny.

Zdarzają się sytuacje, iż odbiorcy wnioskuje o przekazanie dodatkowych danych dotyczących parametrów dostawy ciepła (przepływ nośnika ciepła, temperatura zasilania i powrotu czynnika grzewczego). Tauron Ciepło nie przekazuje przedmiotowych danych, ponieważ w ocenie Spółki brak jest przepisów powszechnie obowiązujących, z których wynikałby obowiązek ich przekazania. Ponadto Spółka wskazała, że nie są one niezbędne do ustalenia przekroczenia zamówionej mocy cieplnej w oparciu o wzór określony w § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego (dowód: karty nr 58-59). Również odbiorcy Tauron Ciepło wskazywali w toku postępowania, że Spółka odnosiła się odmownie do zgłaszanych przez nich wniosków o przekazanie ww. danych (dowód: karty nr 236-237, 265-271, 277, 311)⁴.

Uzyskane w trakcie kontroli historyczne dane „chwilowe” o zużyciu ciepła oraz o zużyciu nośnika ciepła są następnie przez Spółkę analizowane zgodnie z **§ 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego**. Przepis ten stanowi, że sprawdzenie prawidłowości określenia przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej, o jakim mowa w § 41 ust. 2, może być dokonane na podstawie odczytów wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz następujących obliczeń:

$$\begin{aligned}N_{sdco} &= Q_{dco} : 24 \\N_{sdcw} &= Q_{dcw} : 24 \\N_z &= N_{sdco} (t_w - t_o) : (t_w - t_{sd}) + N_{sdcw}\end{aligned}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

N_{sdco} – średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie w ciągu doby, podczas której średnia temperatura zewnętrzna wynosiła t_{sd} [w MW],

Q_{dco} – ilość ciepła dostarczonego na cele grzewcze w ciągu doby, dla której obliczany jest średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie, określona na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego [w MWh],

N_{sdcw} – średni pobór mocy cieplnej na cele podgrzewania wody wodociągowej w danym obiekcie w ciągu doby, podczas której średnia temperatura zewnętrzna wynosiła t_{sd} [w MW],

Q_{dcw} – ilość ciepła dostarczonego na cele podgrzewania wody wodociągowej w ciągu doby, dla której obliczany jest średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie, określona na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego [w MWh],

N_z – obliczoną wielkość zamówionej mocy cieplnej dla danego obiektu [w MW],

t_w – normatywną temperaturę ogrzewanych pomieszczeń w danym obiekcie [w K],

t_o – obliczeniową temperaturę zewnętrzną dla strefy klimatycznej, w której jest zlokalizowany dany obiekt [w K],

t_{sd} – średnią temperaturę zewnętrzną w ciągu doby, dla której obliczono średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze i na cele podgrzewania wody wodociągowej w danym obiekcie N_{sdco} i N_{sdcw} [w K].

Analiza ta odbywa się już po zakończeniu czynności kontrolnych, gdyż wymaga uzupełnienia danych z liczników o dodatkowe informacje o występujących średniodobowych temperaturach zewnętrznych w analizowanym okresie. Dane dotyczące średnich dobowych

⁴ Szczegółowe ustalenia w tym zakresie przedstawione zostaną w dalszej części decyzji, na stronach 14-15.

temperatur Tauron Ciepło uzyskuje m.in. od Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (dowód: karty nr 19).

Jeżeli wyniki prowadzonych analiz wskazują na nieprawidłowości, odbiorca jest o tym informowany pisemnie. Kierowane do odbiorców w tym zakresie pisma mają co do zasady następującą treść:

„W nawiązaniu do przeprowadzonej w dniu ... kontroli ..., po analizie zebranych informacji i danych stwierdzamy, iż stan techniczny urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych i armatury oraz stan plomb nie budzi zastrzeżeń.

Jednocześnie powiadamiamy, iż po analizie dobowych parametrów poboru energii cieplnej wyczerpując przesłanki par. 41 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło stwierdziliśmy m.in. w dniach ... przekroczenie zamówionej dla ww. budynku mocy cieplnej. Czynności te zostały wykonane przez pracowników posiadających wymagane prawem i właściwie udokumentowane upoważnienia.

Uprzejmie informujemy, że zamówiona moc cieplna zgodnie z Prawem energetycznym oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. Nr 194, poz. 1291 par 2 pkt 18) to ustalona przez odbiorcę lub podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci ciepłowniczej największa moc cieplna, jaka w danym obiekcie wystąpi w warunkach obliczeniowych, która zgodnie z określonymi w odrębnych przepisach warunkami technicznymi oraz wymaganiami technologicznymi dla danego obiektu jest niezbędna do:

- a) pokrycia strat ciepła w celu utrzymania normatywnej temperatury i wymiany powietrza w pomieszczeniach;*
- b) utrzymania normatywnej temperatury ciepłej wody w punktach czerpalnych;*
- c) prawidłowej pracy innych urządzeń lub instalacji.*

W przypadku, gdy odbiorca pobiera ciepło niezgodnie z postanowieniami umowy, w tym przekracza zamówioną moc cieplną, Sprzedawca obciąża Odbiorcę dodatkowymi opłatami w wysokości obliczonej na podstawie dwukrotności cen i stawek opłat określonych w taryfie dla danej grupy taryfowej oraz wielkości mocy wynikającej z tego przekroczenia za każdy miesiąc, w którym zostało stwierdzone przekroczenie zamówionej mocy cieplnej w sezonie grzewczym zgodnie z umową sprzedaży oraz przepisami par. 46 ust. 3, 4 i 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania taryf oraz rozliczenia z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. z 2010 r. Nr 194, poz. 1291). W naszych pismach informowaliśmy Państwa, że określenie zaniżonej mocy zamówionej nie odpowiadającej aktualnym potrzebom nieruchomości może spowodować niedogrzewania budynku lub przekraczanie mocy zamówionej, co może być podstawą do naliczenia podwójnych opłat karnych.

W rozporządzeniu Ministra gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. z 2010 r. Nr 194, poz. 1291) w par. 41 ust. 3 wskazany jest wzór do określenia pobieranej przez obiekt mocy na podstawie rzeczywistego dobowego zużycia ciepła:

(...)

Obliczenia przeprowadzone na podstawie wzorów zawartych w wyżej wymienionym rozporządzeniu oraz rzeczywistych wielkości ciepła pobieranego przez budynki przy uwzględnieniu średniodobowych temperatur zewnętrznych wskazują na wielokrotne przekraczanie mocy zamówionej, co zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa skutkować musi obciążeniem za przekroczoną moc.

Przeprowadzona w dniu ... kontrola w ... , po analizie zebranych informacji i danych pozwoliła stwierdzić, iż wielokrotnie następowało przekroczenie mocy zamówionej.

(...)

W związku z powyższym obciążamy Państwa z tytułu przekroczenia zamówionej mocy (faktury korygujące w załączeniu). Jednocześnie informujemy, że przekroczenie mocy zamówionej świadczy o zbyt niskiej zamówionej mocy cieplnej oraz stanowi naruszenie umowy oraz przepisów Prawa energetycznego i wymaga uregulowania w drodze zmian w wiążącej nas umowie sprzedaży ciepła nr

W związku z tym przypominamy o możliwości zwiększenia mocy zamówionej dla obciążanych budynków o wielkości wynikające z rzeczywistego poboru mocy, co pozwoli uniknąć podwójnych opłat za przekroczoną moc cieplną. Mając na względzie naszą długoletnią i dobrą współpracę, na Państwa wniosek zmiana ta może zostać wprowadzona od pierwszego miesiąca, w którym stwierdzono przekroczenia, co spowoduje anulowanie aktualnie wystawionych podwójnych opłat za przekroczoną moc cieplną.

Przypominamy ponadto, iż nieuregulowanie przez Państwa należności za wystawione faktury skutkować będzie podjęciem przez naszą Spółkę działań windykacyjnych, włącznie ze skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego. Takie działanie narazi Państwa na dodatkowe, aczkolwiek możliwe do uniknięcia koszty”.

Spółka przedstawiła w toku postępowania przykładowe powiadomienia w sprawie „przekroczenia mocy zamówionej”, które zostały wysłane do odbiorców w latach 2012-2013 (dowód: karty nr 72-74, 82-84, 93-95). Ustalono także, że w przypadku wystąpienia po stronie odbiorców jakichkolwiek wątpliwości w zakresie naliczenia opłat dodatkowych, Spółka każdorazowo kieruje do nich dodatkowe pisma wyjaśniające, w których przedstawia szczegółowo metodologię obliczenia przekroczenia zamówionej mocy cieplnej w oparciu o wzór wskazany w § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego (dowód: karty nr 58, 65-66, 74, 83, 105; 420-422).

W przypadku zatem, gdy wyniki analiz przeprowadzonych na podstawie § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego wskazują na nieprawidłowości w ustaleniu zamówionej mocy cieplnej (tj. jej ustalenie na zbyt niskim poziomie) Tauron Ciepło obciąża odbiorców opłatami za przekroczenie zamówionej mocy cieplnej wyliczonymi w oparciu o **§ 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego**. Przepis ten stanowi, że w przypadku przekroczenia zamówionej mocy cieplnej przez odbiorcę, bez uzgodnienia z przedsiębiorstwem energetycznym lub niezgodnie z warunkami umowy, przedsiębiorstwo energetyczne na podstawie wielkości mocy wynikającej z tego przekroczenia może obciążyć odbiorcę opłatą za zamówioną moc cieplną oraz opłatą stałą za usługi przesyłowe w sposób określony w ust. 3. tj. w wysokości obliczonej na podstawie dwukrotności cen i stawek opłat określonych w taryfie dla danej grupy taryfowej.

W toku przeprowadzonego postępowania ustalono, że w latach 2011-2012 Tauron Ciepło naliczyło [...] opłat z tytułu przekroczenia mocy zamówionej. We wszystkich przypadkach Spółka wystąpiła do odbiorców z propozycją podpisania aneksu dotyczącego zwiększenia zamówionej mocy cieplnej informując jednocześnie, że akceptacja aneksu spowoduje anulowanie opłaty dodatkowej. W odniesieniu do [...] obiektów, w których stwierdzono

„przekroczenie mocy zamówionej” podpisane zostały aneksy w sprawie korekty mocy zamówionej skutkujące anulowaniem opłat dodatkowych (dowód: karty nr 23-26, 48).

Ustalono również, że w 2013 roku przeprowadzono ogółem [...] kontroli mogących potencjalnie ujawnić nieprawidłowości w określeniu zamówionej mocy cieplnej. Ostatnia kontrola została przeprowadzona we wrześniu 2013 r. [...] kontroli, o jakich mowa powyżej dało podstawy do naliczenia odbiorcom ogółem [...] opłat określonych w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego. Wszystkim odbiorcom, którym naliczone zostały ww. opłaty zaproponowano podpisanie aneksów zwiększających wielkość zamówionej mocy cieplnej. W [...] przypadkach odbiorcy zaakceptowali propozycję zwiększenia mocy zamówionej, w związku z czym opłaty dodatkowe zostały anulowane. W 2014 r. kontrole, o jakich mowa powyżej nie były prowadzone (dowód: karty nr 363-364, 679-691).

W toku postępowania ustalono, że łączna kwota zafakturowanych przez Tauron Ciepło w latach 2012-2014 obciążeń z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej przedstawia się następująco:

- rok 2012 – [...] zł;
- rok 2013 – [...] zł;
- rok 2014 – 0 zł.

Suma obciążeń związanych z opłatami za przekroczenie mocy zamówionej za lata 2012-2014 wynosi [...] zł, co stanowi [...] % przychodu Spółki osiągniętego w okresie od stycznia 2012 r. do czerwca 2014 r. Najniższa naliczona w ww. okresie opłata wyniosła [...] zł, a najwyższa – [...] zł. Średnia opłata z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej za lata 2012-2014 wynosi [...] zł (dowód: karta nr 513). Ostatnia kontrola skutkująca naliczeniem opłaty dodatkowej miała miejsce lipcu 2013 r., a faktury korygujące w związku z tą kontrolą wystawiono w listopadzie 2013 r. (dowód: karty nr 370-419).

W trakcie postępowania ustalono także, że Tauron Ciepło obciążało odbiorców opłatami, o jakich mowa w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego bez względu na wysokość wyliczonego „przekroczenia zamówionej mocy cieplnej”. Najniższe zafakturowane „przekroczenia” wynosiły [...] MW (dowód: karty nr 23, 25), a najwyższe przekroczenie – [...] MW (dowód: karta nr 23).

Ustalono również, że „przekroczenia mocy zamówionych” były stwierdzane przez Tauron Ciepło zarówno przy ujemnych, jak i przy dodatnich średnich temperaturach zewnętrznych. Na podstawie dokumentacji przykładowych „przekroczeń” znajdującej się w aktach sprawy ustalono, że temperatury te wynosiły (w kolejności od najniższej do najwyższej): -5,9°C; -3,9°C; -0,64°C; 0,34°C; 1,11°C; 2,64°C; 2,74°C; 3,24°C; 3,60°C; 5,28°C; 5,30°C; 5,8°C; 6,80°C; 7,5°C; 7,56°C; 10,91°C; 11,44°C; 12,01°C (dowód: karty nr 66, 74, 83, 422, 437).

W trakcie postępowania Spółka przedstawiła dokumentację dotyczącą przykładowych spraw, w których miało miejsce naliczenie opłat dodatkowych z tytułu przekroczenia przez odbiorców mocy zamówionych (dowód: karty nr 27-47, 67-95, 370-419). Dokumentacja ta obejmuje co do zasady:

- zawiadomienie o kontroli;
- upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;
- protokół z kontroli;
- wydruki z płyt CD z danymi zarejestrowanymi przez układ pomiarowo-rozliczeniowy;
- powiadomienie o przekroczeniu mocy zamówionej wraz z propozycją jej zwiększenia;

- ewentualne dodatkowe wyjaśnienia przedstawiające metodologię wyliczenia przekroczeń;
- faktury za przekroczenie mocy zamówionej;
- ewentualny aneks do umowy sprzedaży ciepła w sprawie zwiększenia zamówionej mocy cieplnej.

W oparciu o wyjaśnienia przedstawione przez Tauron Ciepło ustalono również, że informacje o możliwości zwiększenia mocy zamówionej, a przy tym uniknięcia obciążenia opłatami za przekroczoną moc zamówioną, udzielane są zarówno pisemnie, jak i drogą telefoniczną, a także podczas spotkań z odbiorcami. Ponadto ustalono, że niezależnie od zaakceptowania proponowanych zmian prowadzona jest dalsza weryfikacja mocy zamówionych (tzn. prowadzone są dalsze kontrole). Spółka zwróciła uwagę, że niejednokrotnie w przypadku powtórnego występowania przekroczeń mocy zamówionej kwestia zamówienia prawidłowej wielkości mocy cieplnej poddawana jest pod indywidualną decyzję odbiorcy. Natomiast w przypadku, gdy odbiorca nie zwiększył zamówionej mocy cieplnej a nadal występują przekroczenia mocy zamówionej Spółka dokonuje obciążeń zgodnie z okresami ich występowania, dążąc jednocześnie do porozumienia w sprawie określenia wielkości mocy zamówionej pozwalającej na uniknięcie przekroczeń. W przypadku niezwiększenia zamówionej mocy cieplnej, odbiorca nie ponosi żadnej kary finansowej ani innych konsekwencji z tego tytułu. Ustalenie zamówionej mocy cieplnej jest suwerenną decyzją klienta, który jednak musi się liczyć z konsekwencjami ustalenia mocy w sposób niezgodny z przepisami prawa energetycznego. Dodatkowo decyzja odbiorcy o braku zgody na zwiększenie mocy zamówionej wiąże się z możliwością kolejnych obciążeń opłatami z tytułu przekroczenia mocy zamówionej (dowód: karta nr 21).

W przypadku, gdy odbiorca nie reguluje należności z tytułu dodatkowych obciążeń za przekroczenie mocy zamówionej, Spółka rozpoczyna działania windykacyjne, łącznie ze skierowaniem sprawy zadłużenia na drogę postępowania sądowego. Zdarzały się przypadki weryfikowania procesu kontrolnego oraz prawidłowości ustaleń kontrolnych, w oparciu o które naliczono opłaty dodatkowe, przez wyznaczonego przez sąd biegłego. W konsekwencji sądy wydawały wyroki na korzyść Spółki. Do chwili obecnej nie zdarzył się przypadek oddalenia powództwa w tego typu sprawie z przyczyn merytorycznych (dowód: karta nr 21).

W toku postępowania ustalono również, że w Tauron Ciepło obowiązują następujące wzorce umów, na podstawie których odbywa się zaopatrzenie w ciepło (dowód: karta nr 509).

- wzorzec *Umowy Sprzedaży Ciepła* – obowiązujący od 14 grudnia 2012 r. – stosowany względem konsumentów, do którego załącznik stanowią *Ogólne Warunki Sprzedaży Ciepła* (dowód: karty nr 539-550);
- wzorzec *Umowy Kompleksowej Dostawy Ciepła* – obowiązujący od 20 marca 2013 r., do którego załącznik stanowią *Ogólne Warunki Umowy* (dowód: karty nr 516-538).

W *Ogólnych Warunkach Umowy* (zwanych dalej „OWU”) stanowiących załącznik do wzorca *Umowy Kompleksowej Dostawy Ciepła* zawarte są postanowienia dotyczące sposobu wyliczania przekroczenia zamówionej mocy cieplnej. § 12 ust. 1-3 OWU stanowi, że:

1. *W przypadku, gdy zamówiona przez Odbiorcę moc cieplna jest mniejsza od mocy cieplnej określonej w umowie o przyłączenie danego obiektu do sieci ciepłowniczej albo, gdy wartości współczynnika wykorzystania zamówionej mocy cieplnej znacznie różnią się od wartości technicznie uzasadnionych, Sprzedawca może dokonać w sezonie grzewczym kontroli prawidłowości określenia przez Odbiorcę zamówionej mocy cieplnej.*

2. Sprawdzenie, o którym mowa w ust. 1 będzie dokonane na podstawie kontroli i wskazań zużycia ciepła układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz następujących obliczeń.

$$\begin{aligned}N_{sdco} &= Q_{dco} : 24 \\ N_{sdcw} &= Q_{dcw} : 24 \\ N_z &= N_{sdco} (t_w - t_o) : (t_w - t_{sd}) + N_{sdcw}\end{aligned}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

N_{sdco} – średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie w ciągu doby, podczas której średnia temperatura zewnętrzna wynosiła t_{sd} [w MW],

Q_{dco} – ilość ciepła dostarczonego na cele grzewcze w ciągu doby, dla której obliczany jest średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie, określona na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego [w MWh],

N_{sdcw} – średni pobór mocy cieplnej na cele podgrzewania wody wodociągowej w danym obiekcie w ciągu doby, podczas której średnia temperatura zewnętrzna wynosiła t_{sd} [w MW],

Q_{dcw} – ilość ciepła dostarczonego na cele podgrzewania wody wodociągowej w ciągu doby, dla której obliczany jest średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie, określona na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego [w MWh],

N_z – obliczoną wielkość zamówionej mocy cieplnej dla danego obiektu [w MW],

t_w – normatywną temperaturę ogrzewanych pomieszczeń w danym obiekcie [w K],

t_o – obliczeniową temperaturę zewnętrzną dla strefy klimatycznej, w której jest zlokalizowany dany obiekt [K],

t_{sd} – średnią temperaturę zewnętrzną w ciągu doby, dla której obliczono średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze i na cele podgrzewania wody wodociągowej w danym obiekcie N_{sdco} i N_{sdcw} [K].

3. **Wielkość zamówionej mocy cieplnej wyliczonej w ust. 2 jest podstawą do określenia przekroczenia tej mocy cieplnej** liczonej jako różnica wielkości zamówionej mocy cieplnej przez Odbiorcę określonej w Załączniku Nr 1 i wielkości zamówionej mocy cieplnej wyliczonej na podstawie rzeczywistego poboru mocy cieplnej według wzoru j.w. Wysokość opłaty liczona będzie zgodnie z zasadami określonymi w § 50 ust. 2.

(dowód: karty nr 509-510, 522)

§ 50 ust. 2 OWU stanowi, że *W przypadkach określonych w ust. 1 (tj. m.in. w przypadkach przekroczenia zamówionej mocy cieplnej) sprzedawca obciąża Odbiorcę opłatami w wysokości obliczonej na podstawie dwukrotności cen i stawek opłat określonych w taryfie dla danej grupy taryfowej – opłaty oblicza się dla każdego miesiąca, w którym nastąpił pobór ciepła niezgodnie z postanowieniami umowy* (dowód: karta nr 535).

W toku przeprowadzonego postępowania ustalono również w oparciu o pisemne wyjaśnienia przedstawione przez Tauron Ciepło, iż istnieje możliwość wystąpienia sytuacji, w której „przekroczenie zamówionej mocy cieplnej” będzie wynikało z przyczyn leżących po stronie Spółki. Mogą to być następujące sytuacje (dowód: karta nr 100):

- przekroczenie temperatury zasilania nośnika ciepła w stosunku do temperatury tabelarycznej, które może wynikać z nieprawidłowej wysokości temperatury podawanej przez źródło ciepła, zwłaszcza w okresach szybkich zmian warunków atmosferycznych;

- przekroczenie temperatury zasilania nośnika ciepła w stosunku do temperatury tabelarycznej, które może wynikać z przypadku uszkodzenia jednego z elementów układu automatycznej regulacji;
- przekroczenie przepływu nośnika ciepła, które może wynikać z uszkodzenia zaworu regulacyjnego ograniczającego przepływ;
- przekroczenie przepływu nośnika ciepła po stronie zewnętrznej instalacji odbiorczej, które może wynikać z uszkodzenia falownika pompy obiegowej.

W razie zaistnienia opisanych powyżej sytuacji odbiorcy nie są obciążani opłatami z tytułu przekroczenia mocy zamówionej. W przypadku zgłoszenia przez odbiorcę reklamacji Tauron Ciepło przeprowadza kolejną analizę wystąpienia przekroczenia mocy zamówionej (dowód: karta nr 100).

Jak już wskazano na stronach 7-8 niniejszej decyzji, Tauron Ciepło nie udostępnia odbiorcom, po przeprowadzonych kontrolach, danych dotyczących temperatury zasilania i powrotu nośnika ciepła oraz natężenia przepływu nośnika ciepła w badanym okresie, odnosząc się odmownie do składanych w tym zakresie przez odbiorców wniosków (dowód: karty nr 58-59, 236-237, 265-271, 277, 311). Potwierdzają to wyjaśnienia przedstawione w toku postępowania przez odbiorców⁵ Spółki, dotyczące przekazywania przez Tauron Ciepło, na płytach CD, danych zarejestrowanych przez układy pomiarowo-rozliczeniowe.

[...] wskazała, że w 2012 r. miały miejsce kontrole Tauron Ciepło w 19 administrowanych przez nią obiektach. W trakcie kontroli [...] otrzymała od Tauron Ciepło w formie elektronicznej zarchiwizowane dane zebrane z liczników ciepła. Przekazane przez Spółkę informacje nie zawierają wartości temperatury zasilania i powrotu nośnika ciepła, przepływu nośnika ciepła oraz mocy chwilowej. Parametry te standardowo podlegają archiwizacji w pamięci licznika ciepła i są dostępne przedstawicielom Sprzedawcy uprawnionym do wykonywania kontroli. Z informacji przedstawionych przez [...] wynika ponadto, że we wcześniejszych latach ww. informacje były przekazywane. [...] wskazała, że wymienione wyżej dane (z wyjątkiem mocy chwilowej) są istotnym elementem obowiązującej umowy, bez których nie ma mowy o właściwej realizacji dostawy ciepła. [...] wyjaśniła, iż wielokrotnie zwracała się o uzupełnienie tych danych, jak dotąd bezskutecznie, na dowód czego przedstawiła korespondencję w tej sprawie. W ocenie [...] kontrola wykorzystania mocy zamówionej winna zostać poddana w pierwszej kolejności sprawdzeniu, czy zostały spełnione warunki umowy sprzedaży ciepła w danym okresie czasu. W przeciwnym przypadku bezkrytyczne i schematyczne podejście do tematu powoduje, że Odbiorca narażony jest na konsekwencje finansowe bez możliwości ustosunkowania się do zarzutu przekroczenia mocy zamówionej (dowód: karty nr 236-237, 265-271).

[...] wyjaśniła również, iż w latach wcześniejszych miały miejsce podobne do opisywanych kontrole w jej budynkach. W 2010 roku przeprowadzono kontrole w 6 obiektach. Efektem było przekazanie pełnych danych z liczników ciepła, o których mowa wcześniej. Pozwoliły one stwierdzić, iż rzekome przekroczenia spowodowane były niedotrzymaniem parametru przepływu czynnika grzewczego, którego odchylenie od standardów sięgnęło 40% (dowód: karty nr 237, 272-274).

[...] przedstawiła także protokoły z przeprowadzonych w jej zasobach kontroli (dowód: karty nr 238-255). W dwóch protokołach wskazano, że *Przedstawiciele Sprzedawcy odmówili przekazania następujących danych: temperatura zasilania i powrotu, moc chwilowa, natężenie*

⁵ Są to odbiorcy, którzy złożyli Prezesowi Urzędu zawiadomienia dotyczące podejrzenia stosowania w niniejszej sprawie przez Tauron Ciepło praktyk ograniczających konkurencję, wymienieni na stronie 3 niniejszej decyzji, w akapicie 3.

przepływu. Przedstawiciele odbiorcy odmówili podpisania tych protokołów (dowód: karty nr 238-239). Z treści niektórych protokołów wynika również, że [...] wniosła zastrzeżenia do protokołów wskazując, że dane ściągnięte z liczników ciepła nie zawierają chwilowego przepływu w m³/h, chwilowej temperatury zasilania i powrotu oraz chwilowej mocy cieplnej (dowód: karty nr 240-248).

[...] wskazał, że w 2011 r. otrzymał fakturę za przekroczenie mocy zamówionej na trzech obiektach objętych zawartą ze Spółką umową. Przekazane w związku z przeprowadzonymi w ww. zakresie kontrolami dane z liczników zawierały, poza odczytem zużycia energii, informacje dotyczące pozostałych parametrów zebranych z liczników tj. przepływu, temperatury zasilania i temperatury powrotu (dowód: karty nr 288-291). W trakcie kontroli przeprowadzanych obecnie, dane te są usuwane przed przekazaniem kopii nośnika odbiorcy. Wymienione wyżej dane są istotnym elementem obowiązującej umowy, bez których nie ma mowy o właściwej realizacji dostawy ciepła. Bez dostępu do tych danych – pozwalających stwierdzić, na ile sprzedawca rzetelnie wywiązuje się z usługi dostawy ciepła – odbiorca nie jest w stanie zdaniem [...] odnieść się do rzekomych przekroczeń (dowód: karta nr 277).

[...] poinformowała, że w trakcie prowadzonych przez Tauron Ciepło kontroli dane rejestrowane w pamięci liczników są przez Spółkę zapisywane w formie elektronicznej na płycie CD i przekazywane odbiorcy. Zapisywane od 2012 r. dane obejmują jedynie: energię ogrzewania [GJ] oraz objętość nośnika ciepła [m³]. W przeszłości rejestrowane były także parametry przepływu, temperatury zasilania, temperatury powrotu. Sytuacja taka uniemożliwia [...] dokonanie niezbędnych obliczeń oraz kontroli parametrów czynnika grzewczego pod kątem zgodności z umową. W istniejącym stanie faktycznym [...] nie jest w stanie stwierdzić, czy zostały zachowane parametry wynikające z umowy oraz czy zasadnym jest wystawienie faktury korygującej z tytułu przekroczenia mocy zamówionej. [...] zmuszona jest do zapłaty przesłanych przez Tauron Ciepło faktur korygujących dotyczących przekroczenia mocy cieplnej, nie mając możliwości stwierdzenia, czy ich wystawienie było zasadne (dowód: karta nr 311).

Zobowiązanie Tauron Ciepło

W toku postępowania, w piśmie z dnia 16 czerwca 2014 r. (dowód: karta nr 358-362) oraz w pismach z dnia z dnia 1 sierpnia 2014 r. (dowód: karty nr 509-515) i 9 października 2014 r. (dowód: karty nr 696-698) Tauron Ciepło wniosł o wydanie w niniejszej sprawie – w trybie art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – decyzji zobowiązującej Spółkę do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanym jej naruszeniom. Zgodnie z treścią ww. pism Spółka zobowiązała się do:

- ograniczenia stosowania postanowień § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego wyłącznie do stwierdzania prawidłowości określenia mocy zamówionej;
- stwierdzania przekroczenia zamówienia mocy cieplnej w przypadku wystąpienia dodatniej różnicy między wielkością poboru mocy cieplnej obliczoną jako 1/24 różnicy odczytów wskazań ciepłomierza dokonanych w odstępie 24 godzin (niezależnie od temperatury zewnętrznej, w jakiej nastąpił pobór) a wielkością mocy cieplnej zamówionej (tj. wielkością mocy cieplnej określonej na podstawie obliczeniowego natężenia przepływu i parametrów nośnika ciepła określonych w tabeli regulacyjnej dla temperatury -20°C);
- stosownej zmiany postanowień umownych z odbiorcami w powyżej wskazanym zakresie terminie 3 miesiące od daty uprawomocnienia się Decyzji organu;

- dokonywania zwiększenia zamówionej mocy z odbiorcami w wyniku uzyskania zgodnych oświadczeń woli obu stron, na zasadach określonych w przepisach prawa energetycznego, cywilnego oraz umowach łączących spółkę z odbiorcami;
- udostępniania informacji pozwalających odbiorcom na stwierdzenie, czy rzekome przekroczenie mocy zamówionej nastąpiło w warunkach dotrzymania przez Spółkę standardów jakościowych obsługi odbiorców w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła oraz temperatur zasilania i powrotu nośnika ciepła na zasadach określonych w przepisach prawa, w szczególności – w trakcie przeprowadzania kontroli, zgodnie z przepisami prawa energetycznego, w zakresie, jaki będzie możliwy ze względów technicznych i organizacyjnych ograniczonym funkcjonalnością licznika ciepła.

Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu zważył, co następuje.

I. Wstępnym, a zarazem niezbędnym warunkiem uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozpatrzenia określonej sprawy jest wykazanie, iż ma ona charakter publicznoprawny tzn., że w jej okolicznościach zagrożony jest **interes publiczny**. Zważyć należy bowiem, że w świetle art. 1 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, celem regulacji przyjętej w tym akcie prawnym jest zapewnienie rozwoju i ochrony konkurencji, a także podejmowana w interesie publicznym ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i ochrona interesów konsumentów. Powołana ustawa ma zatem charakter publicznoprawny i służy ochronie interesu ogólnospołecznego; w odniesieniu do przedsiębiorców chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Instrumenty w niej przewidziane mogą być stosowane jedynie wówczas, gdy określone działania przedsiębiorcy nie dotyczą wyłącznie interesów jednostkowych, lecz dotykają szerszego kręgu uczestników rynku.

W ocenie Prezesa Urzędu niniejsze postępowanie dotyczące podejrzenia nadużywania przez Tauron Ciepło pozycji dominującej na rynku właściwym prowadzone jest w interesie publicznym. Objęte postawionymi zarzutami zachowania przedsiębiorcy wymierzone są w szeroki krąg uczestników rynku. Są one skierowane do członków pewnej zbiorowości tj. wszystkich odbiorców korzystających z usług Spółki. Każdy odbiorca ciepła może zostać bowiem objęty kontrolą mającą na celu ustalenie przekroczenia zamówionej mocy cieplnej, a zatem może stać się adresatem zarzucanej w niniejszym postępowaniu praktyki. Zakwestionowane praktyki podejmowane są przez Tauron Ciepło w warunkach wskazujących na powtarzalność spornych zachowań w odniesieniu do wszystkich członków zbiorowości wyodrębnionych według wskazanego powyżej kryterium, co kwalifikuje rozpatrywaną sprawę jako antymonopolową. W okolicznościach przedmiotowej sprawy zagrożony jest zatem interes publiczny, co uzasadnia ocenę zachowania przedsiębiorcy na rynku w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania antymonopolowego zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą do wszczęcia postępowania z urzędu – że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 9 tejże ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. Stosownie do art. 12 ust. 2 ww. ustawy, w decyzji, o której mowa powyżej Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

W trakcie postępowania antymonopolowego Tauron Ciepło wniósł o wydanie decyzji określonej w art. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W związku z powyższym rozważenia wymaga, czy zostały spełnione przesłanki pozwalające na zastosowanie w niniejszej sprawie ww. przepisu.

Uprawdopodobnienie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk, o których mowa w art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów warunkiem nałożenia przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorcę zobowiązania zmierzającego do zapobieżenia naruszeniom określonym w art. 9 powołanej ustawy jest uprawdopodobnienie, że do takiego naruszenia doszło. W związku z tym zachodzi konieczność dokonania oceny zakwestionowanych zachowań Tauron Ciepło w celu uprawdopodobnienia, iż Spółka dopuściła się naruszenia zakazu nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym.

Institucja uprawdopodobnienia występuje w wielu przepisach prawa, ale w żadnym z nich nie została określona ani co do istoty, ani charakteru. Z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r. sygn. akt II CNP 13/05 wynika jedynie, że art. 243 k.p.c. stanowi, iż zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu. Sąd Najwyższy stwierdził ponadto, że skoro ustawodawca nie zdefiniował pojęcia uprawdopodobnienia, należy przyjąć, że miał na względzie potoczne rozumienie tego określenia.

Odnosnie do pojęcia uprawdopodobnienia wypowiedział się również Naczelny Sąd Administracyjny⁶, który stwierdził, że uprawdopodobnienie określonej okoliczności nie jest równoznaczne z jej pełnym udowodnieniem. Wystarczają także dowody pośrednie i domniemania faktyczne, czyli wyciąganie logicznych wniosków o faktach na podstawie innych ustalonych faktów. Gdy przepisy prawa wymagają, aby uprawdopodobnić określoną okoliczność, należy wykazać, że istnieje realna możliwość przyjętego domniemania.

Naczelny Sąd Administracyjny⁷ przyjął również, że uprawdopodobnienie stanowi środek zastępczy dowodu w znaczeniu ścisłym, a zatem środek niedający pewności, lecz tylko wiarygodność (prawdopodobieństwo) twierdzenia o jakimś fakcie.

W świetle art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uprawdopodobnienie stwierdza się na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu. Wynika z tego, że źródłem uprawdopodobnienia może być w istocie każda informacja, dokument, okoliczność, która jest znana Prezesowi Urzędu⁸.

W niniejszej sprawie Spółce Tauron Ciepło postawiony został zarzut naruszenia art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z tym przepisem *zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców*. Aby stwierdzić możliwość naruszenia ww. zakazu należy uprawdopodobnić po pierwsze, iż podmiot, któremu stawia się zarzut jest przedsiębiorcą zajmującym na rynku właściwym pozycję dominującą. Po drugie, wykazania wymaga, iż podejmując objęte postawionym zarzutem działania podmiot ten mógł dopuścić się nadużycia zajmowanej na rynku pozycji.

⁶ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 kwietnia 1995 r., sygn. akt SA/Gd 340/94.

⁷ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 5 maja 1995 r., sygn. akt SA/Wr 2223/94.

⁸ *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz* pod red. C. Banasińskiego i E. Piontka, LexisNexis, Warszawa 2009, s. 311.

Jak wynika z treści art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zawarty w tym przepisie zakaz nadużywania pozycji dominującej skierowany jest do **przedsiębiorców**. Rozważenia wymaga zatem, czy strona niniejszego postępowania posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W myśl art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pod pojęciem „przedsiębiorcy” należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2013, poz. 672 z późn. zm.), do której odsyła powołany wyżej przepis, za przedsiębiorcę uznaje w art. 4 ust. 1 osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą. „Działalnością gospodarczą” jest natomiast, zgodnie z przepisem art. 2 przedmiotowej ustawy, zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W rozważanym przypadku podmiot będący stroną postępowania bez wątplenia posiada status przedsiębiorcy, gdyż jest to spółka prawa handlowego prowadząca działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, a więc podmiot prawa odznaczający się wyodrębnieniem organizacyjnym i majątkowym, prowadzący we własnym imieniu działalność gospodarczą. Spółka Tauron Ciepło jest zatem biernie legitymowana w prowadzonym postępowaniu antymonopolowym jako strona tego postępowania, a jej zachowania podlegają ograniczeniom wynikającym z przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Kolejną z przesłanek, jakie należy rozważyć w celu uprawdopodobnienia naruszenia zakazu określonego w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest zajmowanie przez stronę postępowania **pozycji dominującej na rynku właściwym**. Zgodnie z art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez **pozycję dominującą** rozumie się *pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów i konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą na rynku, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%*. Definicję rynku właściwego zawiera art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej, stosownie do którego rynek właściwy to *rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu panują zbliżone warunki konkurencji*. Pod pojęciem towarów, zgodnie z art. 4 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, rozumieć należy natomiast *rzeczy, jak również energię, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, usługi, a także roboty budowlane*.

Pojęcie **rynku właściwego** odnosi się przedmiotowo do wszystkich wyrobów (usług) jednego rodzaju, które ze względu na swoje szczególne właściwości odróżniają się od innych wyrobów (usług) w taki sposób, że nie istnieje możliwość dowolnej ich zamiany. Rynek właściwy produktowo obejmuje wszystkie towary, które służą zaspokajaniu tych samych potrzeb nabywców, mają zbliżone właściwości, podobne ceny i reprezentują podobny poziom jakości⁹. Niezbędnym elementem rynku właściwego jest także jego wymiar geograficzny, oznaczający konieczność wskazania obszaru, na którym warunki konkurencji, mające zastosowanie do określonych towarów, są jednakowe dla wszystkich konkurentów.

⁹ E. Modzelewska-Wąchał, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Wydawnictwo TWIGGER, Warszawa 2002, s. 49.

Tauron Ciepło jest przedsiębiorstwem energetycznym prowadzącym działalność w zakresie przesyłu, dystrybucji i sprzedaży ciepła odbiorcom końcowym w granicach administracyjnych miast Katowice, Chorzów, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Sosnowiec, Mysłowice, Dąbrowa Górnicza, Będzin, Czeladź, Tychy, Łazy, Zawiercie, Sławków, Klucze, Olkusz i Kamienna Góra. Przesyłanie oznacza transport ciepła siecią ciepłowniczą do odbiorców przyłączonych do tej sieci (art. 3 pkt 4 lit. c ustawy Prawo energetyczne). Dystrybucja to rozdział ciepła do odbiorców przyłączonych do sieci ciepłowniczych, z wyłączeniem jego sprzedaży (art. 3 pkt 5 lit. c ustawy Prawo energetyczne). Z kolei sprzedaż ciepła oznacza sprzedaż bezpośrednią przez podmiot zajmujący się ich wytwarzaniem lub odsprzedaż ciepła przez podmiot zajmujący się ich obrotem (art. 3 pkt 6a ustawy Prawo energetyczne), przy czym przez obrót ciepłem należy rozumieć działalność gospodarczą polegającą na handlu hurtowym albo detalicznym energią (art. 3 pkt 6 ustawy Prawo energetyczne). Tauron Ciepło prowadzi sprzedaż ciepła zarówno jako jego wytwórca, jak i przedsiębiorstwo obrotu ciepłem – Spółka sprzedaje ciepło kupowane w źródłach zewnętrznych.

Ciepło, po jego wytworzeniu w źródle (elektrociepłowni, ciepłowni, kotłowni), jest transportowane i dystrybuowane do odbiorców. Przesył i dystrybucja ciepła prowadzone są za pośrednictwem sieci ciepłowniczych o zasięgu lokalnym. Pod pojęciem sieci należy rozumieć – zgodnie z art. 3 pkt 11 ustawy Prawo energetyczne – instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do przysyłania lub dystrybucji energii, należące do przedsiębiorstwa energetycznego. Proces energetyczny prowadzony przy użyciu sieci składa się z dwóch całkowicie różnych, jednak ściśle ze sobą powiązanych działań – przesyłu (czyli transportowania) i dystrybucji (czyli rozdziału), które są względem siebie komplementarne.

Charakter towaru, jakim jest ciepło powoduje, że sieci ciepłownicze (połączone z określonym źródłem ciepła – należącym do przedsiębiorstwa lub zewnętrznym) mają charakter lokalny. Przesył ciepła cechuje bowiem jego nieopłacalność na odległości większe niż kilkadziesiąt kilometrów. Sieć ciepłownicza zbudowana jest z rurociągów zasilających i powrotnych wypełnionych wodą, pomp pompujących wodę do odbiorców, układów regulacji i układów pomiarowych. Woda jest podgrzewana w źródłach ciepła i dostarczana do odbiorców, a następnie schłodzona wraca do źródła ciepła celem ponownego podgrzania. Jest to więc obieg zamknięty i dlatego też sieci ciepłownicze zasilane z różnych, czy nawet tych samych źródeł z reguły nie są połączone.

Każda sieć ciepłownicza połączona ze źródłem ciepła tworzy zamknięty obieg i tym samym wyznacza terytorialny zasięg działania danej sieci, czyli rynek geograficzny dla przesyłu i dystrybucji ciepła do odbiorców, ponieważ poza systemem sieciowym połączonym z producentem ciepła nie ma innej możliwości przysyłania ciepła w postaci gorącej wody lub pary. Z powyższego wynika, że rynek przesyłu i dystrybucji ciepła jest rynkiem sieciowym, którego zasięg geograficzny wyznacza zasięg sieci ciepłowniczej eksploatowanej przez przedsiębiorstwo.

Z rynkiem powyższym powiązany jest rynek sprzedaży ciepła. Sprzedaż ciepła może być prowadzona przez przedsiębiorstwo zajmujące się jego przesyłem i dystrybucją lub przez podmiot trzeci – wytwórcę ciepła lub przedsiębiorstwo obrotu ciepłem. Posiadanie sieci nie jest warunkiem prowadzenia działalności w tym zakresie, konieczny jest natomiast dostęp do sieci (własnej lub innego przedsiębiorstwa). W okolicznościach niniejszej sprawy Tauron Ciepło, prowadzi zarówno przesył i dystrybucję ciepła siecią ciepłowniczą, jak i sprzedaje ciepło odbiorcom końcowym będąc jego wytwórcą lub nabywając ciepło w źródłach zewnętrznych. W odniesieniu do sieci eksploatowanych przez Spółkę sprzedaje [...] ciepła przesyłanego i dystrybuowanego za pośrednictwem tej sieci. W związku z powyższym uznać należy, iż na obsługiwanych przez siebie rynkach, Tauron Ciepło jest faktycznym monopolistą w zakresie sprzedaży ciepła.

Podsumowując za uprawdopodobnione należy uznać, że Tauron Ciepło zajmuje pozycję monopolistyczną na rynku przesyłania i dystrybucji ciepła (na którym jest monopolistą naturalnym) oraz na rynku sprzedaży ciepła (na którym jest monopolistą faktycznym) na obszarze wyznaczonym przez zasięg eksploatowanych sieci ciepłowniczych obejmujących obszar miast: Katowice, Chorzów, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Sosnowiec, Myslowice, Dąbrowa Górnicza, Będzin, Czeladź, Tychy, Łazy, Zawiercie, Sławków, Klucze, Olkusz i Kamienna Góra.

W kontekście analizy rynku właściwego należy także dodać, że źródłem energii cieplnej mogą być również energia elektryczna lub paliwa energetyczne. Niemniej jednak dla większości odbiorców substytucja paliw i energii służących pozyskiwaniu energii cieplnej kończy się wraz z wyborem systemu ogrzewania, czyli na etapie inwestycji – nie później niż w fazie realizacji procesu inwestycyjnego. Istnieją również grupy odbiorców, w szczególności podejmujących inwestycje w ścisłych centrach aglomeracji miejskich lub położonych w obrębie dużych skupisk mieszkań (osiedli mieszkaniowych), dla których wybór ten ze względów technicznych, ekonomicznych, ekologicznych lub prawnych w ogóle nie istnieje. Dla tych odbiorców nie istnieje alternatywa dla ciepła scentralizowanego. Nowe źródło zaopatrzenia, aby mogło być uznane za alternatywne w stosunku do istniejących musi spełniać wymóg natychmiastowej dostępności.

Aby uprawdopodobnić, iż w okolicznościach niniejszej sprawy doszło do naruszenia art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, konieczne jest w dalszej kolejności wykazanie, że Spółka mogła dopuścić się **nadużycia** zajmowanej na rynku pozycji. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie określa, co należy rozumieć pod pojęciem „nadużycia pozycji dominującej”. Art. 9 ust. 1 tej ustawy zawiera jedynie generalny zakaz nadużywania siły rynkowej przez przedsiębiorców zajmujących na rynku pozycję dominującą, natomiast w art. 9 ust. 2 pkt 1-7 ustawy zawarty jest katalog przykładowych form, w których przejawiać się może takie nadużycie. Należy wskazać, iż wymieniając przykłady nadużycia pozycji dominującej ustawodawca posłużył się terminem „w szczególności”, co oznacza, że katalog ten ma charakter otwarty. Zakazane są wobec tego wszelkie przejawy nadużycia zajmowanej na rynku pozycji dominującej, nie tylko te wymienione w art. 9 ust. 2 ww. ustawy.

Ustawa antymonopolowa zakazuje zatem nadużywania pozycji dominującej i wymienia przykłady takiego nadużycia, jednakże nie definiuje tego pojęcia. W literaturze przedmiotu wskazuje się, że identyfikacja zjawiska nadużycia pozycji dominującej na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów powinna być dokonywana poprzez cele tej ustawy określone w art. 1 ust. 1. Przepis ten pozwala na przyjęcie, iż nadużyciem są zachowania, które oddziałują na interesy kontrahentów w stopniu niemożliwym do zaistnienia w przypadku, gdyby dominant działał w warunkach wolnej konkurencji¹⁰. Należy zatem rozważyć, czy działania monopolisty wymuszają na jego kontrahentach uczestnictwo w rynku na zasadach mniej korzystnych, niżby to wynikało z działania nieskrępowanych mechanizmów rynkowych w warunkach hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym.

Istotne znaczenie jako punkt odniesienia w analizie zachowań dominanta mają również przepisy odrębne regulujące dany rodzaj działalności oraz wzajemne prawa i obowiązki stron. W przypadku, gdy przepisy te regulują w sposób specyficzny dla określonych rynków lub rodzajów umów standardy zachowania, ocena działań monopolistów pod kątem nadużycia pozycji dominującej powinna być dokonywana z uwzględnieniem tych standardów.

¹⁰ Por. E. Modzelewska-Wąchal, *Ustawa o ochronie konkurencji ...* - op.cit., s. 95-96.

Niniejsze postępowanie antymonopolowe jest prowadzone przeciwko Tauron Ciepło w związku z nieprawidłowościami, jakich ww. przedsiębiorca może dopuszczać się w związku z obciążaniem odbiorców ciepła opłatami z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej, o jakich mowa w § 46 ust. 4 w związku z § 46 ust. 3 rozporządzenia taryfowego. Zarzucane nieprawidłowości dotyczą:

- bezpodstawnego naliczania wskazanych opłat w oparciu o wyniki kontroli prawidłowości określania przez odbiorców zamówionej mocy cieplnej przeprowadzanych na podstawie § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego;
- nakłaniania odbiorców do podjęcia decyzji o zwiększeniu zamówionej mocy cieplnej, w zamian za co otrzymują oni anulowanie ww. opłat;
- nieprzekazywania odbiorcom usług, po przeprowadzonych kontrolach, informacji o parametrach dostaw ciepła pozwalających na stwierdzenie, czy w okolicznościach stanowiących podstawę do naliczenia opłat dodatkowych z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej miało miejsce dotrzymanie przez Spółkę standardów jakościowych obsługi odbiorców w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła oraz temperatury zasilania i powrotu nośnika ciepła, które to parametry mogły mieć wpływ na wyniki kontroli.

Punktem wyjścia w analizie kwestionowanych zachowań Tauron Ciepło jest **§ 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego**, zgodnie z którym *w przypadku przekroczenia zamówionej mocy cieplnej przez odbiorcę, bez uzgodnienia z przedsiębiorstwem energetycznym lub niezgodnie z warunkami umowy, przedsiębiorstwo energetyczne na podstawie wielkości mocy wynikającej z tego przekroczenia może obciążyć odbiorcę opłatą za zamówioną moc cieplną oraz opłatą stałą za usługę przesyłową w sposób określony w ust. 3 tj. w wysokości obliczonej na podstawie dwukrotności cen i stawek opłat, określonych w taryfie dla danej grupy taryfowej.*

Zgodnie z ww. przepisami odbiorca usług, u którego wystąpiło „przekroczenie zamówionej mocy cieplnej” może zostać obciążony opłatami obliczonymi we wskazany powyżej sposób. Kluczowe znaczenie dla niniejszej sprawy ma ustalenie, jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby można było stwierdzić, że nastąpiło „przekroczenie zamówionej mocy cieplnej” przez odbiorcę, przy czym obowiązujące przepisy prawa nie definiują wprost tego pojęcia.

W toku przeprowadzonego postępowania antymonopolowego ustalono, że Tauron Ciepło obciąża odbiorców opłatami, o jakich mowa powyżej. W tym celu Spółka przeprowadza u odbiorców kontrole, których przedmiotem jest między innymi sprawdzenie prawidłowości określenia przez nich zamówionej mocy cieplnej. Podstawę prawną powyższych kontroli stanowi § 41 ust. 2 rozporządzenia taryfowego. Zgodnie z jego treścią *W przypadku, gdy zamówiona przez odbiorcę moc cieplna jest mniejsza od mocy cieplnej określonej w umowie o przyłączenie danego obiektu do sieci ciepłowniczej albo, gdy wartości współczynnika wykorzystania zamówionej mocy cieplnej znacznie różnią się od wartości technicznie uzasadnionych, przedsiębiorstwo energetyczne może dokonać w sezonie grzewczym kontroli prawidłowości określenia przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej.* Powyższe kontrole dokonywane są przez Spółkę z wykorzystaniem wzoru zawartego w § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego. Ww. przepis stanowi, że *jeżeli zawarta z odbiorcą umowa nie stanowi inaczej, sprawdzenie, o którym mowa w ust. 2 może być dokonane na podstawie odczytów wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz następujących obliczeń:*

$$\begin{aligned}N_{sdco} &= Q_{dco} : 24 \\N_{sdcw} &= Q_{dcw} : 24 \\N_z &= N_{sdco} (t_w - t_o) : (t_w - t_{sd}) + N_{sdcw}\end{aligned}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- N_{sdco} – średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie w ciągu doby, podczas której średnia temperatura zewnętrzna wynosiła t_{sd} [w MW],
- Q_{dco} – ilość ciepła dostarczonego na cele grzewcze w ciągu doby, dla której obliczany jest średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie, określona na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego [w MWh],
- N_{sdcw} – średni pobór mocy cieplnej na cele podgrzewania wody wodociągowej w danym obiekcie w ciągu doby, podczas której średnia temperatura zewnętrzna wynosiła t_{sd} [w MW],
- Q_{dcw} – ilość ciepła dostarczonego na cele podgrzewania wody wodociągowej w ciągu doby, dla której obliczany jest średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze w danym obiekcie, określona na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego [w MWh],
- N_z – obliczoną wielkość zamówionej mocy cieplnej dla danego obiektu [w MW],
- t_w – normatywną temperaturę ogrzewanych pomieszczeń w danym obiekcie [w K],
- t_o – obliczeniową temperaturę zewnętrzną dla strefy klimatycznej, w której jest zlokalizowany dany obiekt [w K],
- t_{sd} – średnią temperaturę zewnętrzną w ciągu doby, dla której obliczono średni pobór mocy cieplnej na cele grzewcze i na cele podgrzewania wody wodociągowej w danym obiekcie N_{sdco} i N_{sdcw} [w K].

Jeżeli wyniki przeprowadzonych na podstawie powyższego wzoru wyliczeń wskazują na to, że obliczona wielkość zamówionej mocy cieplnej dla danego obiektu (N_z) jest wyższa niż wartość zamówionej mocy cieplnej określonej przez odbiorcę, obowiązującej w umowie i stanowiącej podstawę do wzajemnych rozliczeń, jest to podstawą do naliczania przez Tauron Ciepło opłat dodatkowych na podstawie § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego. Spółka w praktyce prowadzonej działalności przyjęła zatem, że „przekroczenie zamówionej mocy cieplnej” ma miejsce wówczas, gdy zgodnie z wynikami kontroli przeprowadzonej na podstawie § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego można uznać, że zamówiona moc cieplna nie została przez odbiorcę ustalona prawidłowo tzn. została ustalona na zbyt niskim poziomie. Zdaniem Spółki „przekroczenie zamówionej mocy cieplnej” jest to dodatnia różnica między wielkością zamówionej mocy cieplnej obliczonej zgodnie z wzorem zawartym w § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego a wielkością zamówionej mocy cieplnej obowiązującej na podstawie umowy zawartej z odbiorcą usług.

Zdaniem Prezesa Urzędu przyjęty przez Tauron Ciepło sposób postępowania nie jest prawidłowy. W sytuacjach, o jakich mowa powyżej można mówić jedynie o nieprawidłowym określeniu przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej, jednak nie jest to tożsame z jej „przekroczeniem”. Celem kontroli przeprowadzanej na podstawie § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego jest bowiem wyłącznie ustalenie, czy odbiorca w prawidłowy sposób ustalił zamówioną moc cieplną. Wynika to wprost z brzmienia ww. przepisów. Ustalenie mocy zamówionej na zbyt niskim poziomie nie świadczy o jej „przekroczeniu”, a co najwyżej o jej niedoszacowaniu na potrzeby obowiązującej umowy.

Jak już wskazano, obowiązujące przepisy prawa nie definiują pojęcia „przekroczenia zamówionej mocy cieplnej”. Wobec powyższego znaczenie tego pojęcia należy wywieść z języka potocznego, a także innych przepisów rozporządzenia taryfowego, w których zawarte są definicje „mocy cieplnej”, „zamówionej mocy cieplnej”, a także „przekroczenia mocy cieplnej”.

Zgodnie ze Słownikiem Języka Polskiego PWN termin „przekroczyć – przekraczać” oznacza „osiągnąć poziom przewyższający coś, wystąpić poza granicę, zakres czegoś”¹¹. Synonimy pojęcia „przekroczenie” to m.in. „nadmiar”, „nadwyżka”, „zbytek”¹². W związku z powyższym można przyjąć, iż w odniesieniu do wartości wyrażonych liczbowo przekroczeniem będzie dodatnia różnica pomiędzy określoną wielkością rzeczywistą a wielkością referencyjną (np. „przekroczenie prędkości” to dodatnia różnica między prędkością, z jaką porusza się pojazd a prędkością dopuszczalną; „przekroczenie progu podatkowego” to dodatnia różnica pomiędzy wielkością osiągniętych dochodów a wielkością dochodów, dla których obowiązuje określony próg podatkowy; „przekroczenie czasu pracy” to dodatnia różnica między rzeczywistym czasem pracy a maksymalnym czasem pracy ustalonym na podstawie obowiązujących przepisów”; „przekroczenie wskaźnika dopuszczalnych zanieczyszczeń” to sytuacja, gdy występuje dodatnia różnica między rzeczywistą wielkością wskaźnika zanieczyszczeń o jego wielkością dopuszczalną). Konsekwencją takiego rozumowania, które jest zgodne z zasadami logiki, musi być przyjęcie, że z „przekroczeniem zamówionej mocy cieplnej” będziemy mieli do czynienia wówczas, gdy wystąpi dodatnia różnica między wielkością faktycznego poboru mocy cieplnej a wielkością zamówionej mocy cieplnej obowiązującej w rozliczeniach z odbiorcą na podstawie zawartej umowy.

Do podobnych wniosków prowadzi również analiza § 43 ust. 4 rozporządzenia taryfowego, w którym uregulowane zostało pojęcie „**przekroczenia mocy cieplnej**”. Zgodnie z powołanym przepisem *ograniczenie lub przekroczenie mocy cieplnej określa się jako różnicę między wielkością poboru mocy cieplnej, obliczoną w sposób określony w ust. 2 lub 3, a mocą cieplną określoną w przypadku, gdy nośnikiem ciepła jest: (...) 2) gorąca woda – na podstawie obliczeniowego natężenia przepływu i parametrów tego nośnika, określonych w tabeli regulacyjnej, dla tych samych warunków atmosferycznych, w których określono wielkość poboru mocy cieplnej. Stosownie do § 43 ust. 3 rozporządzenia taryfowego, przy dostarczaniu ciepła, którego nośnikiem jest gorąca woda, wielkość poboru mocy cieplnej oblicza się jako 1/24 różnicy odczytów wskazań ciepłomierza dokonanych w odstępie 24 godzin, a w przypadku braku ciepłomierza – na podstawie średniego w ciągu doby natężenia przepływu i temperatury wody dostarczanej ze źródła ciepła do sieci ciepłowniczej lub z sieci ciepłowniczej do węzła cieplnego oraz średniego w ciągu tej doby natężenia przepływu i temperatury wody zwracanej z sieci ciepłowniczej ze źródła ciepła lub z węzła cieplnego do sieci ciepłowniczej.*

Wprawdzie w § 43 ust. 4 mowa jest o „przekroczeniu mocy cieplnej”, a nie o „przekroczeniu zamówionej mocy cieplnej” (które to przekroczenie jest podstawą do naliczenia opłat dodatkowych zgodnie z § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego) to jednocześnie zważyć należy, że „zamówiona moc cieplna” jest to jedynie pewna kategoria mocy cieplnej. W związku z tym również „przekroczenie zamówionej mocy cieplnej” stanowić będzie specyficzny rodzaj „przekroczenia mocy cieplnej”.

Stosownie do § 1 pkt 17 rozporządzenia taryfowego „**moc cieplna**” jest to ilość ciepła wytworzonego lub dostarczonego do podgrzania określonego nośnika ciepła albo ilość ciepła odebranego z tego nośnika w jednostce czasu.

„**Zamówiona moc cieplna**” to natomiast – zgodnie z § 1 pkt 18 rozporządzenia taryfowego – ustalona przez odbiorcę lub podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci ciepłowniczej największa moc cieplna, jak wystąpi w warunkach obliczeniowych, która zgodnie z określonymi w odrębnych przepisach warunkami technicznymi oraz wymaganiami technologicznymi dla tego obiektu jest niezbędna dla zapewnienia:

- a) pokrycia strat ciepła w celu utrzymania normatywnej temperatury i wymiany powietrza w pomieszczeniach;

¹¹ <http://sjp.pwn.pl/>

¹² <http://synonimy.net>

- b) utrzymania normatywnej temperatury ciepłej wody w punktach czerpalnych;
- c) prawidłowej pracy innych urządzeń lub instalacji.

W § 43 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia taryfowego, gdzie uregulowany został sposób wyliczenia „przekroczenia mocy cieplnej” wielkością referencyjną (do której porównywana jest wielkość poboru mocy cieplnej) jest wielkość mocy cieplnej „tabelarycznej” tj. wielkość mocy cieplnej wyliczonej na podstawie obliczeniowego natężenia i parametrów nośnika ciepła (gorącej wody), dla tych samych warunków atmosferycznych, w których określono wielkość poboru mocy cieplnej. W przypadku wykorzystania ww. przepisu dla ustalenia „przekroczenia zamówionej mocy cieplnej” wielkością referencyjną, do której należy odnieść wielkość poboru mocy cieplnej powinna być natomiast wielkość zamówionej mocy cieplnej, czyli wielkość mocy cieplnej określonej na podstawie obliczeniowego natężenia przepływu nośnika ciepła i parametrów tego nośnika określonych w tabeli regulacyjnej dla warunków obliczeniowych (czyli przy średniej temperaturze zewnętrznej wynoszącej -20°C). Aby ustalić, czy nastąpiło „przekroczenie mocy zamówionej” należy zatem – kierując się treścią wskazanych powyżej przepisów rozporządzenia taryfowego – wyliczyć różnicę pomiędzy wielkością poboru mocy cieplnej (ustalonej zgodnie z § 43 ust. 3 rozporządzenia taryfowego) a wielkością zamówionej mocy cieplnej. Jeżeli wielkość poboru mocy cieplnej (wyrażonej w MW) będzie wyższa niż wielkość zamówionej mocy cieplnej (która również wyrażana jest w MW) wówczas wystąpi przekroczenie zamówionej mocy cieplnej. Nie ma przy tym znaczenia, w jakich warunkach atmosferycznych (tj. przy jakiej średniodobowej temperaturze zewnętrznej) nastąpił pobór mocy cieplnej. Jeżeli bowiem za niedopuszczalną należy uznać sytuację, w której odbiorca przekracza zamówioną moc cieplną przy średniodobowej temperaturze zewnętrznej wynoszącej -20°C , to – kierując się zasadą *a minori ad maius* – tym bardziej niedopuszczalna jest sytuacja, gdy wielkość poboru mocy cieplnej przekracza wielkość zamówionej mocy cieplnej w warunkach temperatury wyższej.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że wyniki kontroli przeprowadzanej na podstawie § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego nie powinny stanowić podstawy do naliczania opłat dodatkowych w oparciu o § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego. Konkluzja taka jest również uzasadniona, jeżeli wziąć pod uwagę sposób, w jaki skonstruowane jest przedmiotowe rozporządzenie. Wydaje się bowiem, iż kolejne jego przepisy układają się w logiczną całość, a mianowicie:

- § 41 ust. 1 rozporządzenia mówi o zasadach ustalania zamówionej mocy cieplnej przez odbiorcę;
- § 41 ust. 2 i 3 mówi o zasadach i sposobie przeprowadzania kontroli prawidłowości określenia przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej;
- § 43 ust. 1-3 określa sposób ustalania wielkości poboru mocy cieplnej;
- § 43 ust. 4 określa, w jaki sposób ustala się, iż nastąpiło ograniczenie lub przekroczenie mocy cieplnej;
- § 43 ust. 5 określa dopuszczalne ograniczenia mocy cieplnej w warunkach obliczeniowych przy jednoczesnym zachowaniu standardów jakościowych obsługi odbiorców w zakresie dopuszczalnych odchyłeń natężenia przepływu i parametrów nośnika ciepła;
- § 44 ust. 1 określa sposób ustalania bonifikat w sytuacji, gdy z powodu niedotrzymania przez przedsiębiorstwo standardów jakościowych obsługi odbiorców nastąpiło ograniczenie mocy cieplnej;
- § 45 określa sposób liczenia ww. bonifikat w przypadku odbiorców obsługiwanych z grupowego węzła cieplnego;

- § 46 ust. 1 określa sposób ustalania wynagrodzenia w przypadku bezumownego pobierania ciepła;
- § 46 ust. 3 określa sposób ustalania opłat w przypadku poboru ciepła niezgodnego z umową oraz uniemożliwienia dokonania wstrzymania dostarczania ciepła na podstawie art. 6 ust. 3a ustawy Prawo energetyczne;
- § 46 ust. 4 określa sposób ustalania należności w przypadku przekroczenia zamówionej mocy cieplnej.

A zatem w rozporządzeniu najpierw definiowane są pojęcia ograniczenia i przekroczenia mocy cieplnej, a następnie określone są konsekwencje wynikające zarówno z ograniczenia mocy cieplnej (dopuszczalne odchylenia, bonifikaty), jak i z przekroczenia mocy zamówionej (opłaty dodatkowe). Żaden przepis rozporządzenia nie przewiduje, jakie są konsekwencje określenia przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej w sposób nieprawidłowy.

Wnioski dotyczące stosowania przez Tauron Ciepło nieprawidłowej podstawy prawnej przy naliczaniu opłat dodatkowych pozostają również w zgodzie ze stanowiskiem Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (zwanego dalej „Prezesem URE”), który w toku postępowania przedstawił niewiążący pogląd odnośnie analizowanego problemu. Prezes URE wskazał (dowód: karty nr 144-145):

*„(...) Wobec tego dla dokonania obliczeń przedmiotowej opłaty [opłaty, o jakiej mowa w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego] **należy uwzględnić nadwyżkę mocy, która została pobrana ponad wartość zamówionej mocy wynikającej z umowy (...)**. Pogląd powyższy znajduje także uzasadnienie w brzmieniu § 43 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia taryfowego (odnoszącego się do przypadku, gdy nośnikiem ciepła jest gorąca woda), który to przepis stanowi, iż ograniczenie lub przekroczenie mocy cieplnej określa się jako różnicę między wielkością poboru mocy cieplnej, obliczoną w sposób określony w § 43 ust. 3 rozporządzenia taryfowego, a mocą cieplną określoną na podstawie obliczeniowego natężenia przepływu i parametrów tego nośnika określonych w tabeli regulacyjnej, dla tych samych warunków atmosferycznych, w których określono wielkość poboru mocy cieplnej. (...)*

Natomiast w przypadkach, o których mowa w § 41 ust. 2 rozporządzenia taryfowego tj. gdy zamówiona przez odbiorcę moc cieplna jest mniejsza od mocy cieplnej określonej w umowie o przyłączenie danego obiektu do sieci ciepłowniczej albo gdy wartości współczynnika wykorzystania zamówionej mocy cieplnej znacznie różnią się od wartości technicznie uzasadnionych, przedsiębiorstwo energetyczne może dokonać w sezonie grzewczym kontroli prawidłowości określenia przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej, przy czym zgodnie z § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego, jeżeli zawarta z odbiorcą umowa nie stanowi inaczej przedsiębiorstwo energetyczne dokonuje sprawdzenia, o którym mowa w ust. 2 rozporządzenia taryfowego na podstawie odczytów wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego i obliczeń wg wzorów zawartych w tym przepisie.

Podsumowując, § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego dotyczy sprawdzenia prawidłowości określenia przez odbiorcę zamówionej mocy cieplnej w przypadkach, gdy zamówiona przez odbiorcę moc cieplna jest mniejsza od mocy cieplnej określonej w umowie o przyłączenie danego obiektu do sieci ciepłowniczej albo gdy wartości współczynnika wykorzystania zamówionej mocy cieplnej znacznie różnią się od wartości technicznie uzasadnionych, a § 43 ust. 4 rozporządzenia taryfowego reguluje zagadnienie określania ograniczenia lub przekroczenia mocy cieplnej ze wskazaniem sposobu obliczenia, a tym samym danych potrzebnych do stwierdzenia przekroczenia. W tym miejscu warto podkreślić, że rozwiązując daną sprawę przekroczenia

zamówionej mocy cieplnej należy wziąć pod uwagę przepisy prawa i postanowienia wiążącej strony umowy, ale także okoliczności konkretnego przypadku (np. gdy w momencie zarzucanego przekroczenia nie doszło do niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne standardów jakościowych, o których mowa w § 39 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia taryfowego, czy przekroczenie nastąpiło w uzgodnieniu z przedsiębiorstwem energetycznym), jak i wykonać szczegółowe wyliczenia uwzględniające wiele detali”.

Podsumowując należy wskazać, iż Tauron Ciepło w nieuprawniony sposób nalicza odbiorcom dodatkowe opłaty z tytułu przekroczenia mocy zamówionej. Spółka arbitralnie i bezpodstawnie przyjęła bowiem, że nieprawidłowe określenie przez odbiorcę mocy zamówionej (tj. na zbyt niskim poziomie w stosunku do wyliczeń przeprowadzonych na podstawie § 41 ust. 3 rozporządzenia taryfowego) jest równoznaczne z przekroczeniem zamówionej mocy cieplnej, o jakim mowa w § 46 ust. 4 tego rozporządzenia. Stwierdzenie przez Spółkę przekroczenia zamówionej mocy cieplnej następuje wobec tego w oparciu o nieodpowiednie podstawy prawne. Dodatkowo Tauron Ciepło występuje do odbiorców, którym naliczone zostały przedmiotowe opłaty z propozycją podpisania aneksów zwiększających zamówioną moc cieplną, przy czym podpisanie aneksu skutkuje anulowaniem opłat dodatkowych. Takie zachowanie również należy uznać za nieuprawnione, albowiem jedynym motywem, dla którego odbiorcy godzą się na zwiększenie zamówionej mocy cieplnej (wyróżając jednocześnie zgodę na ponoszenie wyższych opłat stałych) jest uniknięcie uiszczenia opłaty, którą w ogóle nie powinni zostać obciążeni, jak również uniknięcie podobnych obciążeń w przyszłości. Spółka działa bezprawnie nie tylko naliczając opłaty dodatkowe w zakwestionowany sposób, ale również posługując się obietnicą ich anulowania w celu uzyskania zgody odbiorców na zwiększenie zamówionej mocy cieplnej, co w kilkudziesięciu przypadkach skutkowało podpisaniem aneksów w sprawie korekty mocy zamówionej. Takie zachowanie ocenić należy, jaką nieuprawnioną próbę wywołania presji na odbiorcach usług mogącej skutkować zwiększeniem ich zobowiązań względem Spółki.

Prezes Urzędu stoi zatem na stanowisku, iż pobieranie opłat dodatkowych określonych w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzanych na podstawie § 41 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia nie znajduje podstaw prawnych. Stwierdzenie przekroczenia mocy zamówionej powinno mieć miejsce w przypadku, gdy wystąpi nadwyżka wielkości poboru mocy (wyliczonej zgodnie § 43 ust. 3 rozporządzenia taryfowego) ponad wielkość zamówionej mocy cieplnej, a nie w przypadku stwierdzenia, że odbiorca nieprawidłowo określił moc zamówioną.

Prezes Urzędu ma również podstawy, aby sądzić, iż nieprawidłowe określenie przez odbiorcę mocy zamówionej (tj. gdy obliczona przez Spółkę zamówiona moc cieplna jest wyższa niż zamówiona moc cieplna określona przez odbiorcę) nie zawsze oznaczać będzie równoczesne przekroczenie zamówionej mocy cieplnej rozumiane jako dodatnia różnica między wielkością poboru mocy cieplnej a wielkością mocy zamówionej. W toku przeprowadzonego postępowania antymonopolowego Prezes Urzędu zwrócił się do Tauron Ciepło o przedstawienie – w odniesieniu do wybranych 26 przypadków, w których Spółka stwierdziła „przekroczenie zamówionej mocy cieplnej” w oparciu o wyniki obliczeń przeprowadzonych na podstawie § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego – informacji pozwalających na ustalenie różnicy pomiędzy wielkością poboru mocy cieplnej na dzień stwierdzenia „przekroczenia” a wielkością:

- zamówionej mocy cieplnej obowiązującej na dzień stwierdzenia „przekroczenia”;
- mocy cieplnej „tabelarycznej” określonej na dzień stwierdzenia „przekroczenia” zgodnie z § 43 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia taryfowego (tj. dla tych samych warunków atmosferycznych, w których określono wielkość poboru mocy cieplnej).

(dowód: karty nr 147-147 verte; 506-507 verte).

W oparciu o informacje przedstawione przez Spółkę ustalono, iż w żadnym z przebadanych przypadków nie miało miejsca przekroczenie zamówionej mocy cieplnej rozumiane jako sytuacja, w której wielkość poboru mocy cieplnej przewyższała wielkość zamówionej mocy cieplnej (dowód: karty nr 150-151, 514). W żadnym z przypadków nie zachodziły zatem podstawy do obciążenia odbiorców usług opłatami, o jakich mowa w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego. W niektórych przypadkach odnotowano natomiast „przekroczenie mocy cieplnej” w rozumieniu § 43 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia taryfowego, czyli dodatnią różnicę pomiędzy wielkością poboru mocy cieplnej a wielkością mocy cieplnej określonej na podstawie obliczeniowego natężenia przepływu i parametrów nośnika ciepła określonych w tabeli regulacyjnej, dla tych samych warunków atmosferycznych, w których określono wielkość poboru mocy cieplnej, jednakże ani powyższa okoliczność, ani stwierdzenie nieprawidłowego określenia mocy zamówionej przez odbiorcę nie stanowią podstawy do zastosowania § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego.

Na negatywną ocenę działań Tauron Ciepło związanych z obciążaniem odbiorców opłatami dodatkowymi z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej wpływa również okoliczność, iż Spółka nie przekazuje odbiorcom, po przeprowadzonych kontrolach, danych pomiarowych z okresu objętego kontrolą dotyczących natężenia przepływu nośnika ciepła oraz temperatury zasilania i powrotu nośnika ciepła, które to dane są niezbędne do ustalenia, czy Tauron Ciepło dotrzymał standardów jakościowych dostawy ciepła w badanym okresie. Jest to o tyle istotne, że „przekroczenie zamówionej mocy cieplnej” może być spowodowane okolicznościami leżącymi po stronie Spółki, wynikającymi z przekroczenia dopuszczalnych odchyleń ww. parametrów dostawy ciepła. Naliczając opłaty dodatkowe z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej Spółka powinna zatem umożliwić odbiorcom ustalenie, w jakich warunkach nastąpiło to przekroczenie, a mianowicie, czy zostały zachowane standardy obsługi odbiorców w zakresie wspomnianych parametrów, tym bardziej, że w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego mowa jest o przekroczeniu zamówionej mocy cieplnej przez odbiorcę. Odbiorca powinien zatem mieć możliwość ustalenia, czy to z przyczyn leżących po jego stronie, czy też po stronie dostawcy doszło do przekroczenia mocy zamówionej. Brak tej możliwości istotnie narusza interesy prawne odbiorców, którzy powinni mieć możliwość kompleksowego odniesienia się do wyników przeprowadzonej kontroli zwłaszcza, jeżeli jej skutkiem są dodatkowe obciążenia finansowe. Jeżeli odbiorca usług nosi się z zamiarem zakwestionowania naliczonych mu opłat dodatkowych z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej to możliwość zapoznania się z parametrami dostawy ciepła w zakresie natężenia przepływu i temperatur zasilania i powrotu nośnika ciepła mogłoby albo dostarczyć mu dodatkowych argumentów do obrony swojego stanowiska (w razie przekroczenia przez Spółkę dopuszczalnych odchyleń tych parametrów) albo skłonić do ewentualnej rezygnacji z drogi postępowania sądowego i uniknięcia związanych z tym kosztów (w razie zachowania przez Spółkę standardów obsługi odbiorców w odniesieniu do tych parametrów). Niewątpliwie jednak brak możliwości zapoznania się z ww. parametrami dostarczania ciepła wpływa na dochodzenie przez odbiorców swoich praw, jeżeli wziąć pod uwagę, iż przekroczenie zamówionej mocy cieplnej skutkujące naliczaniem opłat dodatkowych może być spowodowane przekroczeniem przez Spółkę dopuszczalnych odchyleń ww. parametrów, a nie tylko przyczynami leżącymi po stronie odbiorcy.

Podsumowując stwierdzić należy, iż okoliczności związane z naliczaniem przez Tauron Ciepło opłat dodatkowych z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej świadczą o tym, że ww. przedsiębiorca mógł dopuścić się nadużycia pozycji dominującej na lokalnych rynkach przesyłu, dystrybucji i sprzedaży ciepła, których zasięg terytorialny wyznacza zasięg eksploatowanych przez Spółkę sieci ciepłowniczych. Wątpliwości w tym kontekście budzi praktykowany przez Spółkę sposób określania, czy doszło do przekroczenia mocy zamówionej, który oparty jest o nieodpowiednią podstawę prawną; nakłanianie odbiorców do zwiększenia

zamówionej mocy cieplnej w zamian za anulowanie bezpodstawnie naliczonych opłat dodatkowych, a także zatajanie informacji pozwalających odbiorcom na stwierdzenie, czy rzekome przekroczenie mocy zamówionej nastąpiło w warunkach dotrzymywania przez Tauron Ciepło standardów obsługi odbiorców w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła oraz temperatur zasilania i powrotu nośnika ciepła, które to parametry mogą mieć wpływ na wyniki przeprowadzanych przez Spółkę kontroli. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której odrębne, niemniej jednak powiązane ze sobą stany faktyczne składają się na praktykę działania Tauron Ciepło wymierzoną w odbiorców ciepła, w przypadku których – w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzanych na podstawie § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego – stwierdzono nieprawidłowości w określeniu zamówionej mocy cieplnej, błędnie utożsamiane przez Spółkę z przekroczeniem zamówionej mocy cieplnej.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że źródłem kwestionowanych działań Spółki jest posiadana siła rynkowa, która pozwala jej działać niezależnie od swoich odbiorców. W niniejszej sprawie mamy bowiem do czynienia z eksploatacją przez Tauron Ciepło jego klientów, którzy zmuszeni są do zaakceptowania warunków związanych z naliczaniem opłat dodatkowych jednostronnie ustalanych przez Spółkę, które to warunki naruszają interesy ekonomiczne odbiorców, a jednocześnie utrudniają im dochodzenie swoich praw. Tym samym za uprawdopodobnione uznać należy, że całokształt zakwestionowanych działań Tauron Ciepło w kontekście obciążania odbiorców opłatami określonymi w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego stanowi naruszenie art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zobowiązanie przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, warunkiem wydania wskazanej w tym przepisie decyzji, jest – oprócz uprawdopodobnienia naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 9 tej ustawy – **zobowiązanie** się przez przedsiębiorcę do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom.

W ocenie Prezesa Urzędu w okolicznościach rozpoznawanej sprawy warunek powyższy został spełniony.

W toku postępowania Spółka zobowiązała się do podjęcia następujących działań:

- ograniczenia stosowania postanowień § 41 ust. 2 i 3 rozporządzenia taryfowego wyłącznie do stwierdzania prawidłowości określenia mocy zamówionej;
- stosowania § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego w zakresie obciążania odbiorców opłatą za przekroczenie zamówionej mocy cieplnej w oparciu o wyliczenia przeprowadzane na podstawie § 43 ust. 4 w związku z § 43 ust. 3 rozporządzenia taryfowego tj. stwierdzania przekroczenia zamówionej mocy cieplnej w przypadku wystąpienia dodatniej różnicy między wielkością poboru mocy cieplnej a wielkością mocy cieplnej zamówionej;
- stosownej zmiany postanowień umownych z odbiorcami w powyżej wskazanym zakresie terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się Decyzji Prezesa Urzędu; w powyższym zakresie Spółka przedstawiła propozycję zmiany brzmienia § 12 ust. 3 oraz § 50 ust. 2 *Ogólnych Warunków Umowy* stanowiących załącznik do *Umów Kompleksowych Dostawy Ciepła* w następujący sposób:

§ 12 ust. 3 *OWU*:

„Przekroczenie zamówionej mocy cieplnej przez Odbiorcę określa się jako dodatnią różnicę między wielkością poboru mocy cieplnej obliczoną jako 1/24 różnicy odczytów wskazań ciepłomierza dokonanych w odstępie 24 godzin (niezależnie od temperatury zewnętrznej, w

jakiej nastąpił pobór mocy) a wielkością mocy cieplnej zamówionej (tj. wielkością mocy cieplnej określonej na podstawie obliczeniowego natężenia przepływu i parametrów nośnika ciepła określonych w tabeli regulacyjnej dla temperatury -20 °C). Wysokość opłaty liczona będzie zgodnie z zasadami określonymi w § 50 ust. 2”.

§ 50 ust. 2 OWU:

„W przypadkach określonych w ust. 1 lub w innych przypadkach określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17.09.2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. Nr 194, poz. 1291), Sprzedawca może obciążyć Odbiorcę opłatami w wysokości obliczonej na podstawie dwukrotności cen i stawek opłat określonych w taryfie dla danej grupy taryfowej – opłaty oblicza się odrębnie dla każdego miesiąca, w którym nastąpił pobór ciepła niezgodnie z postanowieniami umowy lub rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17.09.2010r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło”.

- dokonywania zwiększenia zamówionej mocy z odbiorcami w wyniku uzyskania zgodnych oświadczeń woli obu stron, na zasadach określonych w przepisach prawa energetycznego, cywilnego oraz umowach łączących spółkę z odbiorcami;
- udostępniania informacji pozwalających odbiorcom na stwierdzenie, czy rzekome przekroczenie mocy zamówionej nastąpiło w warunkach dotrzymania przez Spółkę standardów jakościowych obsługi odbiorców w zakresie natężenia przepływu nośnika ciepła oraz temperatur zasilania i powrotu nośnika ciepła na zasadach określonych w przepisach prawa, w szczególności – w trakcie przeprowadzania kontroli, zgodnie z przepisami prawa energetycznego, w zakresie, jaki będzie możliwy ze względów technicznych i organizacyjnych ograniczonym funkcjonalnością licznika ciepła.

Analizując powyższe rozwiązania należy stwierdzić, iż ich realizacja doprowadzi do wyeliminowania z obrotu zarzucanych nieprawidłowości, a tym samym do zaniechania stosowania kwestionowanej praktyki ograniczającej konkurencję. Po pierwsze Spółka zadeklarowała, że zaprzestanie naliczania opłat dodatkowych, o jakich mowa w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego w oparciu o wyniki kontroli prawidłowości określenia przez odbiorców zamówionej mocy cieplnej przeprowadzanych na podstawie § 41 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia, co stanowi trzon postawionego zarzutu. Spółka zaaprobowała prezentowany przez Prezesa Urzędu pogląd, zgodnie z którym stwierdzenie, że zamówiona moc cieplna została ustalona przez odbiorcę na zbyt niskim poziomie nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem, że zamówiona moc cieplna została przez odbiorcę przekroczona. Spółka zaproponowała interpretację pojęcia „przekroczenia zamówionej mocy cieplnej” w sposób, który jest uzasadniony biorąc pod uwagę definicje „mocy cieplnej”, „zamówionej mocy cieplnej”, „przekroczenia mocy cieplnej”, a także który uwzględnia potoczne rozumienie pojęcia „przekroczenie”. W świetle tej interpretacji „przekroczenie mocy zamówionej” to dodatnia różnica (nadwyżka) pomiędzy wielkością poboru mocy a wielkością zamówionej mocy cieplnej. Spółka zobowiązała się również do odpowiedniej zmiany zawartych w obrocie umów, na podstawie których realizowane są dostawy ciepła do odbiorców, a także do przekazywania odbiorcom po przeprowadzonych kontrolach danych dotyczących parametrów nośnika ciepła (temperatury zasilania i powrotu, natężenia przepływu), które to dane są niezbędne do ustalenia, czy ewentualne przekroczenie mocy zamówionej nie nastąpiło z przyczyn leżących po stronie Spółki.

Prezes Urzędu nie ma zatem wątpliwości, że działania objęte złożonym przez Tauron Ciepło zobowiązaniem zmierzają do zapobieżenia naruszeniom art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co jest warunkiem wydania decyzji zobowiązującej. W związku z powyższym

Prezes Urzędu postanowił skorzystać z instrumentu przewidzianego w art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i nałożyć na Spółkę obowiązek wykonania złożonego przez nią w toku postępowania zobowiązania uznając, iż skoro przedsiębiorca przejawiał inicjatywę mającą na celu eliminację działań powodujących naruszenie prawa, celowa i uzasadniona jest akceptacja jego propozycji.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1 ww. ustawy Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań. Korzystając z powyższego uprawnienia Prezes Urzędu wyznaczył Spółce termin 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na przeprowadzenie zadeklarowanych działań. Wyznaczając taki termin wykonania zobowiązań Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim konieczność przeprowadzenia działań zmierzających do zmiany treści obowiązujących umów sprzedaży ciepła, stanowiących najbardziej pracochłonny element procesu realizacji zobowiązań. W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił zaakceptować propozycję Spółki, która zaproponowała dokonanie zmian w umowach w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji. Jednocześnie zdecydowano się wyznaczyć taki sam termin w odniesieniu do pozostałej części przyjętych zobowiązań.

W związku z powyższym orzeczono, jak w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

II. Stosownie do art. 12 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji, o jakiej mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Zgodnie z tym przepisem Spółka Tauron Ciepło została zobowiązana do złożenia – w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji – sprawozdania o stopniu realizacji przyjętego przez nią w toku postępowania zobowiązania. Prezes Urzędu uznał, iż sprawozdanie, o jakim mowa powyżej powinno obejmować:

- 1) informację o liczbie kontroli mających na celu ustalenie, czy doszło do przekroczenia zamówionej mocy cieplnej przeprowadzonych w okresie po upływie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz ze wskazaniem, w przypadku ilu kontroli naliczone zostały opłaty, o jakich mowa w § 46 ust. 4 rozporządzenia taryfowego;
- 2) wykaz opłat dodatkowych naliczonych w okresie po upływie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, w którym należy uwzględnić: dane odbiorców usług, którym naliczono opłaty dodatkowe (nazwa bądź imię i nazwisko i adres), lokalizację obiektu, w stosunku do którego naliczono opłatę, wysokość przekroczenia zamówionej mocy cieplnej, wysokość opłaty dodatkowej z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej;
- 3) pełną dokumentację dotyczącą 5 przykładowych spraw, w których – w okresie po upływie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji – naliczone zostały opłaty dodatkowe z tytułu przekroczenia zamówionej mocy cieplnej. W dokumentacji należy uwzględnić wszelką korespondencję prowadzoną w sprawie (od momentu zawiadomienia odbiorcy usług o kontroli), protokoły z kontroli wraz ze wszystkimi dokumentami, jakie otrzymał odbiorca w wyniku kontroli (w tym wydruki z elektronicznych nośników danych), notatki, faktury itp. W odniesieniu do każdej ze spraw należy wskazać również wysokość zamówionej mocy cieplnej obowiązującej w chwili przeprowadzania kontroli, wysokość przekroczenia zamówionej mocy cieplnej oraz szczegółowy sposób wyliczenia („krok po kroku”) wielkości, o jaką przekroczona została zamówiona moc cieplna;
- 4) zmienione, zgodnie z przyjętym zobowiązaniem, wzorce umów, na podstawie których realizowane są dostawy ciepła do odbiorców;

- 5) 3 przykładowe umowy zawarte w oparciu o ww. wzorce (o ile umowy takie zostaną podpisane);
- 6) informację wskazującą, ilu dotychczasowym odbiorcom i w jaki sposób złożono propozycję wprowadzenia zadeklarowanych zmian do obowiązujących umów wraz z 3 przykładowymi umowami, do których wprowadzone zostały przedmiotowe zmiany;
- 7) informację dotyczącą liczby dotychczasowych odbiorców, którym nie złożono propozycji wprowadzenia zadeklarowanych zmian do obowiązujących umów wraz z wyjaśnieniem przyczyn takiego stanu rzeczy.

W ocenie Prezesa Urzędu powyższe informacje i dokumenty są konieczne, a zarazem wystarczające do oceny, czy Spółka wykonała nałożone niniejszą decyzją obowiązki.

W związku z tym orzeczono jak w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. Nr 101 z późn. zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

DYREKTOR
Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

Maciej Fragsztajn